

RAPORT

Analiza kosztów
funkcjonowania
oraz organizacji pracy szkół,
dla których organem
prowadzącym jest Gmina
Michałowice.

Agnieszka Deptuła
2020-06-17

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Charakterystyka systemu oświaty w Gminie Michałowice	4
III. Metodologia	5
IV. Analiza wydatków na lokalną oświatę	6
IV.1. Zadania szkolne	6
IV.2. Zadania pozostałe - organizacja zajęć świetlicowych.....	8
V. Optymalizacja wydatków w arkuszu organizacyjnych szkół w roku szkolnym 2020/2021.	17
V.1.Organizacja oddziałów /klas w poszczególnych szkołach wraz z propozycją ekonomicznej liczby dzieci w oddziale.	18
V.2 Godziny organu prowadzącego.....	22
V.3 INFORMATYKA - podział na grupy.....	26
V.4 JĘZYKI OBCE- podział na grupy.	30
V.5 WYCHOWANIE FIZYCZNE – podział na grupy.	32
V.6 WDŹ (Wychowanie do życia w rodzinie).	36
V. 7 STANDARDY SAMORZĄDOWE W WYZNACZANIU ETATÓW WSPARCIA (BIBLIOTEKA, PEDAGOG, PSYCHOLOG, DORADCA ZAWODOWY, LOGOPEDA).	37
V. 8 ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO PEDAGOGICZNEJ. (ORZECZENIA O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO).	38
VI. FUNKCJONOWANIE ODDZIAŁÓW INTEGRACYJNYCH W POWIĄZANIU Z SUBWENCJĄ OŚWIATOWĄ.	47
VII. ODDZIAŁ MISTRZOSTWA SPORTOWEGO	51
VIII. Działania optymalizujące wydatki w arkuszach organizacyjnych na rok szkolny 2020/21.	52
IX. Standaryzacja zatrudnienia administracji i obsługi (AiO).	55
IX.1. Stanowiska medyczne w szkołach.	59
X. Rekomendacje zmian poprawiających sytuację finansową w obszarze oświaty.	63

I. Wstęp

Edukacja jest i pozostaje priorytetem w działaniach każdego samorządu. Jednak coraz trudniejsza sytuacja finansowa samorządu związana z finansowaniem oświaty oraz zmiany demograficzne wymuszają ograniczenie finansowania innych istotnych działań. W obliczu zmian demograficznych, społecznych i gospodarczych niezbędne jest opracowanie dokumentu określającego kierunki działań w celu optymalizacji wydatków, zbadanie różnych aspektów organizacji i finansowania szkół, których organem prowadzącym jest Gmina Michałowice.

Od pewnego czasu oświata odczuwa skutki niżu demograficznego, reformy szkolnictwa, jak i zmian prawa oświatowego. Skutkuje to rosnącymi nakładami na oświatę, brakiem miejsc pracy dla nauczycieli. W tej sytuacji niezwykle ważne jest przeprowadzenie dokładnej analizy stanu organizacji i finansów oświaty w każdej jednostce samorządu terytorialnego i sporządzenie prognoz skutków zmian związanych z reformą. Dzięki temu możliwe będzie rozpoczęcie działań ograniczających negatywne skutki reform dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Optymalizacja wydatków w oświacie jest jednym z najważniejszych wyzwań przed jakimi stoją obecnie samorządy. Konieczność takich działań jest wymuszona nie tylko niżem demograficznym, ale również brakiem zabezpieczenia przez budżet państwa środków finansowych adekwatnych do skali prowadzonych przez JST zadań oświatowych, w tym obowiązku spełnienia przez samorządy średnich ustawowych wynagrodzeń nauczycieli.

W niniejszym Raporcie przedstawię analizę funkcjonowania oświaty na terenie Gminy Michałowice z uwzględnieniem aktualnych przepisów prawa, tj.:

- *Ustawa o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 506)*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 1148)*
- *Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 17)*
- *Ustawa z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 2215)*
- *Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1287)*
- *Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 1481)*
- *Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 1942)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2019 r., poz. 502)*

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r., poz. 639)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r., poz. 1578)*

Opis, diagnoza i analiza poszczególnych badanych obszarów zostały przeprowadzone na podstawie materiałów badawczych uzyskanych od wydziałów finansowych i oświatowych Gminy Michałowice. Niniejszy raport miał na celu dokonanie analizy kosztów funkcjonowania oświaty w Gminie Michałowice, ze szczególnym uwzględnieniem wydatków zaplanowanych w arkuszach organizacyjnych szkół na rok 2020/21. Celem raportu było również wskazanie propozycji niezbędnych działań, których wdrożenie przyczyni się do optymalizacji wydatków na oświatę.

II. Charakterystyka systemu oświaty w Gminie Michałowice

Do zadań oświatowych Gminy Michałowice należy prowadzenie przedszkoli i szkół podstawowych oraz liceum ogólnokształcącego. Aktualnie samorząd w ramach zadań przedszkolnych prowadzi na terenie gminy jedno samodzielne przedszkole, jeden zespół szkolno-przedszkolny, jeden zespół szkół ogólnokształcących i jedną szkołę podstawową. W niniejszym opracowaniu uwzględniono oddziały szkoły podstawowej i klasy liceum ogólnokształcące, do których będzie uczęszczało w roku szkolnym 2020/21 łącznie 2295 uczniów ulokowanych w 103 oddziałach. Porównywanie kosztów kształcenia w szkołach o tak zróżnicowanej strukturze i różnorodności zadań jest trudne i mało obiektywne. Dlatego z raportu wyłączono oddziały przedszkolne, dla których zostanie przeprowadzona oddzielna analiza. Jednostkowe koszty kształcenia zależą od liczby uczniów w szkole. Wszystkie szkoły w Gminie Michałowice są elastyczne organizacyjnie, tzn. na każdym poziomie jest kilka równoległych oddziałów, których ilość można modelować, tworzyć mniej liczne lub większe w mniejszej liczbie.

Tab. 1 Liczba uczniów w poszczególnych placówkach (projekt organizacji).

Typ szkoły / placówki	Nazwa szkoły / placówki	Liczba uczniów ogółem	Liczba oddziałów ogółem
Liceum ogólnokształcące	LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MARII DĄBROWSKIEJ	242	10
Szkoła podstawowa	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI	542	26
Szkoła podstawowa	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE	620	28
Szkoła podstawowa	SZKOŁA PODSTAWOWA W MICHAŁOWICACH IM. JANA PAWŁA II	891	39
RAZEM		2295	103

Gmina Michałowice jest organem prowadzącym dla następujących szkół podstawowych i ponadpodstawowych:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie (ZSO).
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Michałowicach (SPM).
- Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi (ZSP).

W opracowaniu posługuję się w/w skrótami nazw jednostek edukacyjnych.

III. Metodologia

Założenia z poniższych kalkulacji służą przygotowaniu projektów w maju, obowiązujących od września 2020 r, zatem w poniżej analizie posłużono się planowanymi od września kosztami zatrudnienia nauczycieli (uwzględniono planowane 6% podwyżki).

Tab. 2 Koszt zatrudnienia nauczyciela dyplomowanego od 1 września 2020r.

Wynagrodzenie brutto nauczyciela dyplomowanego od 1 września 2020 r.					6 509,55
	Pensum	g. z pensum	g. ponadwymiarowe	łącznie	
Nauczyciel 1	18	18	0	18	
Nauczyciel 2	0	0	0	0	
Razem		18	0	18	
Razem etaty	1				
Minimum wydatków na wynagrodzenia (art. 30 ust. 3 KN)					6 509,55
Wynagrodzenie brutto z 1 h (miesięcznie)					361,64

Dane: Grzegorz Pochopień OWAL, 2020r.

Dla kalkulacji w niniejszym raporcie przyjęto średni koszt zatrudnienia 1 nauczyciela (średnia ze wszystkich stopni awansu) ze średnią liczbą godzin nadwymiarowych – 3, w kwocie 7250,27 zł miesięcznie.

Tab. 3 Średni koszt zatrudnienia nauczyciela od 1 września 2020r.

Od 1 września 2020 r.			
Kwota bazowa	3 537,80		
W(s,k)	0,034929	1	123,57
W(k,k)	0,135867	1,11	533,54
W(m,k)	0,201259	1,44	1 025,30
W(d,k)	0,627945	1,84	4 087,64
Przeciętne wynagrodzenie brutto			5 770,06
Pochodne pracodawcy + doskonalenie			1,2128
ZFŚS			3 028,21
Koszt przeciętnego etatu 1 mc:			7 250,27
Koszt przeciętnego etatu 1 rok			87 003,29
Liczba godzin pracy z dziećmi (Pensum 18)			21,00
Roczny koszt godziny pracy nauczyciela			4 143,01

Dane: Grzegorz Pochopień OWAL, 2020r.

IV. Analiza wydatków na lokalną oświatę

IV.1. Zadania szkolne

Ze sprawozdań z realizacji zadań oświatowych wynika, że zdecydowanie największe wydatki na ucznia występują w ZSO.

Tab. 4 Wydatki w szkołach w roku budżetowym 2019 r.

Wykonanie wydatków za rok 2019			
Nazwa placówki	Kwota w zł	w tym wydatki na kształcenie specjalne	
		zł	%
SPM	9 730 692,73	365 136,81	3,8
ZSP	6 893 794,46	107 769,75	1,6
ZSO	10 421 812,98	453 725,61	4,4

Tab. 5 Roczne wydatki na 1 dziecko średnioroczne w szkołach Gminy Michałowice w roku budżetowym 2019 r.

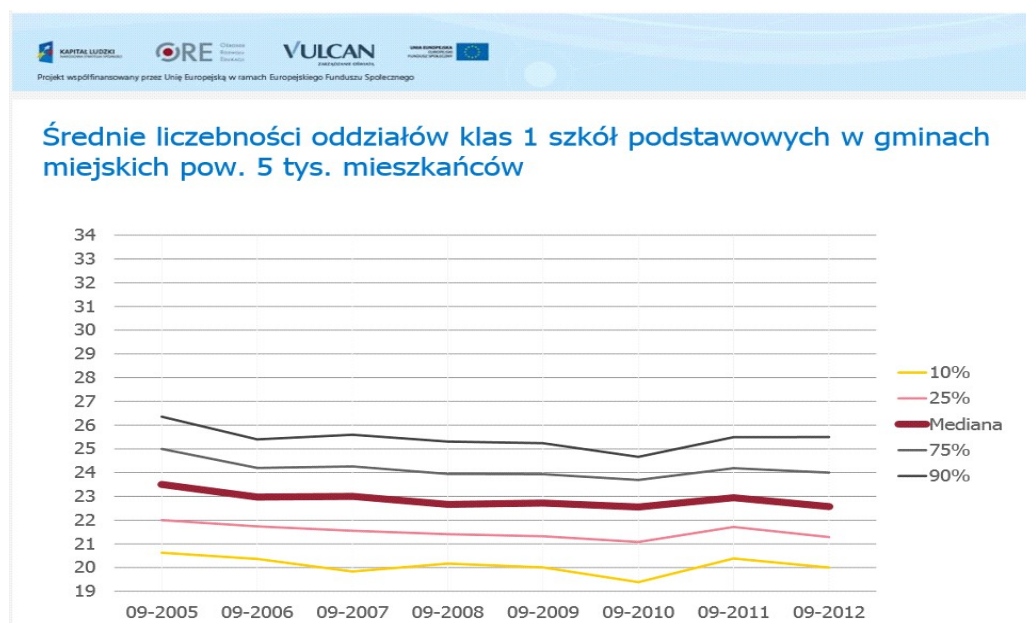
Nazwa placówki	Roczne wydatki/ucznia w zł
SPM	11 895,71
ZSP	13 007,16
ZSO	12 541,29
Średnio	12 481,39

Przyczyną generującą wyższe koszty są najmniej liczne oddziały - śr. 22,1 osoby na oddział. Ponad to kwota na dziecko w poszczególnych szkołach jest w głównej mierze determinowana strukturą zatrudnienia nauczycieli wg stopni awansu zawodowego, liczbą pracowników administracji i obsługi, liczebnością oddziałów, wielkością grup na zajęciach. Najmniejsze wydatki na kształcenie specjalne są również w SPM. W tabeli pokazano koszty funkcjonowania szkół bez oddziałów przedszkolnych.

Tab. 6 Porównanie średniej wielkości oddziałów w roku szkolnym 2019/20 i 2020/21.

Szkoła	śr. wielkość oddziału 2019/20	śr. wielkość oddziału 2020/21	uwagi
SPM	23,1	23	
ZSP	20,5	20,9	
ZSO	22,6	22,7	oddziały liceum
Razem	22,1	22,2	

Średnie wyniki krajowe liczebności oddziałów (<https://www.ore.edu.pl>).

Pod względem wielkości oddziałów szkoły znajdują się w grupie 25% szkół z miejscowości powyżej 5 tys. mieszkańców. Najmniej liczne oddziały są w ZSP w Nowej Wsi.

IV.2. Zadania pozostałe - organizacja zajęć świetlicowych.

Wydatki na oświatę to nie tylko finansowanie działalności podstawowej szkół podstawowych lecz również zadań pozaszkolnych. Należą do nich m.in. koszty działalności m.in. świetlic i stołówek szkolnych, wydatki na finansowanie zadań z zakresu dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli i odpisu na ZFŚS dla nauczycieli będących emerytami i rencistami oraz wydatki obejmujące dowóz dzieci i uczniów. Dla przedmiotowej analizy istotne są koszty funkcjonowania świetlic szkolnych.

Tabela 7. Zestawienie wydatków na świetlice szkolne za rok 2019.

Jednostka	Świetlice szkolne
SPM	843 587,05
ZSP	690 618,92
ZSO	509 777,24
Razem	2 043 983,21

Zajęcia świetlicowe są godzinami wysokiego ryzyka, dlatego należy planować je z ostrożnością w minimalnej ilości w projekcie majowym i adekwatnie do potrzeb szkoły. W tym celu zbadano obciążenie pracy świetlicy w bieżącym roku szkolnym 2019/20 w dwóch tygodniowych okresach. Dane do badania pozyskano z dokumentacji szkolnej. Wskaźnikami były: liczba dzieci i liczba opiekunów w danej jednostce czasu.

1. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH

Dyrektor w arkuszu organizacji na rok 2020/21 zaplanował 309 godzin świetlicy (11,99 etatu).

Grupa	Tytuł planu	Nauczyciele	LG	LU	Od	Do	LT	GU	GN	GO	ZST	PZas	KN	Etat	S
1 Św	świetlica			2			37,8	9	9				Nie	0,43	
2 Św	świetlica			2			37,8	20	20				Nie	0,83	
3 Św	świetlica			2			37,8	10	10				Nie	0,38	
4 Św	świetlica			2			37,8	10	10				Nie	0,34	
5 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
6 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
7 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
8 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
9 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
10 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
11 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
12 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
13 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	
14 Św	świetlica			2			37,8	26	26				Nie	1	

W arkuszu na rok 2019/20 zaplanowano 339 godzin (13,86 etatu). W Tab. 8 pokazano wykorzystanie 320 godzin (12,3 etatu). Różnica pomiędzy projektem organizacji a faktycznym wykorzystaniem świetlicy wynosi 19 godzin. Z grafiku można jeszcze zdjąć 12 godzin, gdzie jest nadmiar opiekunów w stosunku do wymagań ministerialnych. **Razem daje to 31 godzin.**

Tabela 8 Czas pracy świetlicy w SPM w dniach 10 - 14.02. 2020 r.

Dni tygodnia	Godziny pracy	Liczba dzieci przebywających w świetlicy szkolnej (na podstawie dziennika*)	Liczba nauczycieli/opiekunów	Liczba nauczycieli specjalistów	
poniedziałek	7.00 – 8.00	10	1		
	8.00 – 9.00	30	2		
	9.00 – 10.00	38	2	1	
	10.00 – 11.00	37	2		
	11.00 -12.00	76	3	1	
	12.00 – 13.00	298	13	1	-1
	13.00 – 14.00	328	12		
	14.00 – 15.00	301	12	1	
	15.00 – 16.00	253	12	1	
	16.00 – 17.00	75	4		-1
	17.00 – 18.00	10	1		
wtorek	7.00 – 8.00	12	1		
	8.00 – 9.00	25	2		-1
	9.00 – 10.00	29	2		
	10.00 – 11.00	40	2	1	
	11.00 -12.00	59	3	2	
	12.00 – 13.00	285	13	1	-1
	13.00 – 14.00	314	12	1	
	14.00 – 15.00	310	12	1	
	15.00 – 16.00	293	12	2	
	16.00 – 17.00	62	4		-1
	17.00 – 18.00	12	1		
środa	7.00 – 8.00	16	1		
	8.00 – 9.00	32	2		
	9.00 – 10.00	42	2		
	10.00 – 11.00	50	2	1	
	11.00 -12.00	74	3	2	
	12.00 – 13.00	279	13	1	
	13.00 – 14.00	304	12	2	
	14.00 – 15.00	328	12	2	
	15.00 – 16.00	273	12	2	
	16.00 – 17.00	58	4	1	-1
	17.00 – 18.00	7	1		
czwartek	7.00 – 8.00	9	1		
	8.00 – 9.00	29	2	1	
	9.00 – 10.00	47	2	2	
	10.00 – 11.00	49	2	3	
	11.00 -12.00	89	3	1	
	12.00 – 13.00	254	13		-1
	13.00 – 14.00	335	12	2	
	14.00 – 15.00	297	12	1	
	15.00 – 16.00	251	12	2	
	16.00 – 17.00	63	4	1	-1
	17.00 – 18.00	13	1		
piątek	7.00 – 8.00	16	1		
	8.00 – 9.00	29	2		
	9.00 – 10.00	43	2		
	10.00 – 11.00	48	2	1	
	11.00 -12.00	67	3	1	
	12.00 – 13.00	278	13	2	-1
	13.00 – 14.00	328	12	2	
	14.00 – 15.00	284	12		
	15.00 – 16.00	262	12		-1
	16.00 – 17.00	48	4		-2
	17.00 – 18.00	12	1		
			320		-12

2. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI

Dyrektor w arkuszu organizacji na rok 2020/21 zaplanował 170 godzin świetlicy (7,25 etatu), na poziomie roku ubiegłego.

Grupa	Tytuł płatności	Nauczyciele	LG	LU	Od	Do	LT	GU	GN	GD	JST	PZaw	KN	Etat	S...
1 Św	świećlica	...	3,00	2...			37,8	3	3	0,00	0,00	0,00	Nie	0,16	
2 Św	świećlica	...	5,00	2...			37,8	5	5	0,00	0,00	0,00	Nie	0,24	
3 Św	świećlica	...	7,00	2...			37,8	7	7	0,00	0,00	0,00	Nie	0,35	
4 Św	świećlica	...	3,00	2...			37,8	3	3	0,00	0,00	0,00	Nie	0,16	
5 Św	świećlica	...	2,00	2...			37,8	2	2	0,00	0,00	0,00	Nie	0,11	
6 Św	świećlica	...	25,00	2...			37,8	26	26	0,00	0,00	0,00	Nie	1	
7 Św	świećlica	...	3,00	2...			37,8	3	3	0,00	0,00	0,00	Nie	0,12	
8 Św	świećlica	...	3,00	2...			37,8	3	3	0,00	0,00	0,00	Nie	0,16	
9 Św	świećlica	...	25,00	2...			37,8	26	26	0,00	0,00	0,00	Nie	1	
10 Św	świećlica	...	25,00	2...			37,8	26	26	0,00	0,00	0,00	Nie	1	
11 Św	świećlica	...	10,00	2...			37,8	10	10	0,00	0,00	0,00	Nie	0,38	
12 Św	świećlica	...	1,00	2...			37,8	1	1	0,00	0,00	0,00	Nie	0,06	
13 Św	świećlica	...	13,00	2...			37,8	13	13	0,00	0,00	0,00	Nie	0,5	

W arkuszu na rok 2019/20 zaplanowano 170 godzin (7,25 etatu). W Tab. 9 pokazano wykorzystanie 172 godzin. **Nadwyżka 11 godzin.**

Tabela 9 Czas pracy świetlicy w ZSP w dniach 13 – 17.01.2020 r.

Dni tygodnia	Godziny pracy	Liczba dzieci przebywających w świetlicy szkolnej (na podstawie dziennika*)	Liczba nauczycieli/opiekunów	Liczba nauczycieli specjalistów/ ew. dowozy	Do redukcji
poniedziałek	7.00 – 8.00	24	1		
	8.00 – 9.00	13	1		
	9.00 – 10.00	26	2		
	10.00 – 11.00	26	2		
	11.00 – 12.00	12	1		
	12.00 – 13.00	44	2		
	13.00 – 14.00	166	8		-1
	14.00 – 15.00	157	7		
	15.00 – 16.00	157	7		
	16.00 – 17.00	65	3		
wtorek	7.00 – 8.00	21	1		
	8.00 – 9.00	8	1		
	9.00 – 10.00	8	1		
	10.00 – 11.00	8	1		
	11.00 – 12.00	8	1		
	12.00 – 13.00	63	3		
	13.00 – 14.00	141	7		-1
	14.00 – 15.00	169	8		-1
	15.00 – 16.00	169	8		-1
	16.00 – 17.00	65	3		
środa	7.00 – 8.00	21	1		
	8.00 – 9.00	13	1		
	9.00 – 10.00	13	1		
	10.00 – 11.00	13	1		
	11.00 – 12.00	13	1		
	12.00 – 13.00	35	2		
	13.00 – 14.00	114	7		-2
	14.00 – 15.00	161	8		-1
	15.00 – 16.00	161	8		-1
	16.00 – 17.00	72	4		-1
czwartek	7.00 – 8.00	24	1		
	8.00 – 9.00	22	1		
	9.00 – 10.00	27	2		
	10.00 – 11.00	27	2		
	11.00 – 12.00	28	2		
	12.00 – 13.00	153	7		
	13.00 – 14.00	153	7		
	14.00 – 15.00	153	7		
	15.00 – 16.00	90	4		
	16.00 – 17.00	68	3		
piątek	7.00 – 8.00	23	1		
	8.00 – 9.00	13	1		
	9.00 – 10.00	13	1		
	10.00 – 11.00	13	1		
	11.00 – 12.00	1	1		
	12.00 – 13.00	39	2		
	13.00 – 14.00	135	7		-1
	14.00 – 15.00	146	7		-1
	15.00 – 16.00	115	5		
	16.00 – 17.00	68	3		
	17.00 – 18.00	13	1		
			172		-11

3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCACYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE

Dyrektor w arkuszu organizacji na rok 2020/21 zaplanował 296 godzin świetlicy (11,38 etatu).

Grupa	Tytuł planu	Nauczyciele	LG	LW	Od	Do	LT	GU	GN	GO	JST	PZaw	KN	Etat	S...
1 Św	świeśca	Włocławski	10,00	2			37,8	10	10				Ne	0,38	
2 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
3 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
4 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
5 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
6 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
7 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
8 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
9 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
10 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
11 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	
12 Św	świeśca		26,00	2			37,8	26	26				Ne	1	

Tab. 10 Czas pracy świetlicy w ZSO w dniach 21 – 25.10.2019 r.

Dni tygodnia	Godziny pracy	Liczba dzieci przebywających w świetlicy szkolnej (na podstawie dziennika*)	Liczba nauczycieli/opiekunów	Liczba nauczycieli specjalistów/ ew. dowozy	Godziny do redukcji
poniedziałek	7:30 - 8:30	27	2	0	
	8:30 - 9:30	15	2		-1
	9:30 - 10:30	0	2		-2
	10:30 - 11:30	0	2		-2
	11:30 - 12:30	34	6		-4
	12:30 - 13:30	137	11		-5
	13:30 - 14:30	148	11		-5
	14:30 - 15:30	131	10		-4
	15:30 - 16:30	72	9		-6
	16:30 - 17:30	28	4		-2
wtorek	7:30 - 8:30	31	2	0	
	8:30 - 9:30	24	2		-1
	9:30 - 10:30	0	2		-2
	10:30 - 11:30	0	2		-2
	11:30 - 12:30	20	7		-6
	12:30 - 13:30	113	10		-5
	13:30 - 14:30	156	10		-3
	14:30 - 15:30	123	10		-5
	15:30 - 16:30	71	10		-1
	16:30 - 17:30	30	4		
środa	7:30 - 8:30	52	2	0	
	8:30 - 9:30	34	2		
	9:30 - 10:30	0	2		-2
	10:30 - 11:30	0	2		-2
	11:30 - 12:30	5	6		-5
	12:30 - 13:30	115	10		-5
	13:30 - 14:30	153	10		-3
	14:30 - 15:30	116	10		-5
	15:30 - 16:30	77	10		-8
	16:30 - 17:30	25	4		-3
czwartek	7:30 - 8:30	46	2	0	
	8:30 - 9:30	48	2		
	9:30 - 10:30	0	2		-2
	10:30 - 11:30	0	2		-2
	11:30 - 12:30	1	5		-4
	12:30 - 13:30	87	10		-6
	13:30 - 14:30	155	10		-3
	14:30 - 15:30	142	10		-4
	15:30 - 16:30	78	9		-6
	16:30 - 17:30	30	4		-2
piątek	7:30 - 8:30	27	2	0	
	8:30 - 9:30	25	2		-1
	9:30 - 10:30	0	2		-2
	10:30 - 11:30	0	2		-2
	11:30 - 12:30	35	7		-5
	12:30 - 13:30	124	9		-4
	13:30 - 14:30	150	9		-3
	14:30 - 15:30	118	9		-4
	15:30 - 16:30	74	9		-6
	16:30 - 17:30	27	4		-2
			287		-147

Tab. 11 Czas pracy świetlicy w ZSO w okresie 13-17.01.2020 r.

Dni tygodnia	Godziny pracy	Liczba dzieci przebywających w świetlicy szkolnej (na podstawie dziennika*)	Liczba nauczycieli/opiekunów	Liczba nauczycieli specjalistów/ ew. dowozy	Dowozy
					Godziny do redukcji
poniedziałek	7:30 - 8:30	48	2	0	
	8:30 - 9:30	36	2		
	9:30 - 10:30	0	2		-2
	10:30 - 11:30	0	2		-2
	11:30 - 12:30	44	7		-5
	12:30 - 13:30	166	11		-4
	13:30 - 14:30	85	11		-7
	14:30 - 15:30	113	10		-5
	15:30 - 16:30	64	9		-6
	16:30 - 17:30	24	4		-3
wtorek	7:30 - 8:30	40	2	0	
	8:30 - 9:30	37	2		
	9:30 - 10:30	0	2		-2
	10:30 - 11:30	0	2		-2
	11:30 - 12:30	29	6		-4
	12:30 - 13:30	126	8		-3
	13:30 - 14:30	154	8		-1
	14:30 - 15:30	104	8		-3
	15:30 - 16:30	75	8		-5
	16:30 - 17:30	23	4		-3
środa	7:30 - 8:30	47	2	0	
	8:30 - 9:30	33	2		
	9:30 - 10:30	0	2		-2
	10:30 - 11:30	0	2		-2
	11:30 - 12:30	33	6		-3
	12:30 - 13:30	137	10		-4
	13:30 - 14:30	141	10		-4
	14:30 - 15:30	122	10		-5
	15:30 - 16:30	75	10		-7
	16:30 - 17:30	22	4		-3
czwartek	7:30 - 8:30	37	2	0	
	8:30 - 9:30	33	2		
	9:30 - 10:30	2	2		-1
	10:30 - 11:30	1	2		-1
	11:30 - 12:30	0	5		-5
	12:30 - 13:30	78	10		-6
	13:30 - 14:30	147	10		-4
	14:30 - 15:30	113	10		-5
	15:30 - 16:30	69	9		-6
	16:30 - 17:30	15	4		-3
piątek	7:30 - 8:30	37	2	0	
	8:30 - 9:30	27	2		
	9:30 - 10:30	3	2		-1
	10:30 - 11:30	2	2		-1
	11:30 - 12:30	22	7		-6
	12:30 - 13:30	53	9		-6
	13:30 - 14:30	159	9		-2
	14:30 - 15:30	97	9		-5
	15:30 - 16:30	60	9		-6
	16:30 - 17:30	13	4		-3
			279		-148

Powyższe dane potwierdzają, że świetlicę w roku szkolnym 2019/20 zaplanowano w sposób nie adekwatny do potrzeb w wymiarze 296 godzin (11,38 etatu). Z tej liczby dyrektor nie wykorzystał 52 godziny (aneks z dn. 02.03.2020 Vacat świetlica 52 godz.). Zatem wg arkusza na świetlicę przeznaczono 244 godziny. Z danych pozyskanych ze szkoły wynika, że świetlica pracował przez 279 – 287 godz. tygodniowo.

Grupa	Tytuł płatności	Nauczyciele	LG	LU	Od	Do	LT	GU	GN	GD	JST	PZaw	KN	Etat
1	świetlica	1.	13,00	0			37,6	13	13				Nie	0,5
2 Św	świetlica	1.	10,00	1...			37,6	10	10				Nie	0,38
3 Św	świetlica	1.	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
4 Św	świetlica	1.	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
5 Św	świetlica	1.	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
6 Św	świetlica	1.	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
7 Św	świetlica	1.	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
8 Św	świetlica	1. Świetlica 1 Vacat (VS)	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
9 Św	świetlica	1.	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
10 Św	świetlica	1. Świetlica 2 Vacat (Św)	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
11 Św	świetlica	1.	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1
12 Św	świetlica	1.	13,00	1...			37,6	13	13				Nie	0,5
13 Św	świetlica	1.	26,00	1...			37,6	26	26				Nie	1

Z informacji pozyskanych od dyrektorów wynika, że nauczyciele świetlicy angażowani są do zastępowania nieobecnych w pracy nauczycieli. Szkoły posiadają jeszcze rezerwy w postaci dodatkowego nauczyciela w szczytowych godzinach dnia oraz wolne etaty (nie wykazane w grafiku pracy świetlicy). Niemniej jednak, należy stwierdzić, że Dyrektorzy szkół zapewniają wszystkim uczniom opiekę świetlicową. We wszystkich szkołach prowadzonych przez Gminę Michałowice utworzono za zgodą organu prowadzącego stanowiska – kierowników świetlicy (zniżka godzin 16 plus dodatek funkcyjny). Z analizy danych wynika, że czas pracy świetlic w większości zorganizowano w sposób nieekonomiczny. Zatem nie sprawdza się rola stanowiska kierownik świetlicy szkolnej, tworzonego za zgodą organu prowadzącego.

Rekomendacje:

- Dyrektorzy szkół na mocy ustawy o finansowaniu zadań oświatowych zobowiązani są do osiągnięcia wyznaczonych celów w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny, terminowy. Zatem czas pracy świetlicy i liczbę opiekunów należy dostosować do rzeczywistych potrzeb dzieci i ich rodziców.
- Liczbę godzin świetlicowych należy planować grupy o maksymalnej liczebności 25.

Skutek finansowy:

$$7,9 \text{ etatu} \times 87\,003,29 = 687\,326 \text{ zł}$$

- Optymalne ilości godzin świetlicy dla szkół (na podstawie realnych potrzeb ustalonych na podstawie harmonogramów przedstawionych przez szkoły) przedstawia Tab. 12.

Tab. 12 Rekomendowane potrzeby szkoły w zakresie świetlic.

Szkoła	Liczba godz. świetlicy 2019/20	Liczba godz. świetlicy 2020/21	Opieka świetlicowa na podst. dzienników	Rekomendowane potrzeby szkoły	Rezerwy kadrowe
ZS M	339	309	308	300	10 godz. ponadwymiarowe, 1 stażysta, 5 etatów nauczyciela kontraktowego,
ZSP	170	170	170	160	3 etaty świetlicy nauczyciel kontraktowy
ZSO	296	296	280	140	2 vacaty świetlicy – 52 godziny
Razem	805	775	760	600	296 godz.

- Likwidacja stanowisk kierowników świetlic (16 godz. x 3 = 48 godz.).

W prawie oświatowym nie został określony zakres obowiązków kierownika świetlicy. W art. 105 ustawy z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe – zostało jedynie zawarte, że szkoła podstawowa jest obowiązana zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na czas pracy rodziców – na wniosek rodziców oraz organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole. Natomiast z art. 64 ust. 1. Ustawy z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe wynika, że jeżeli w szkole utworzono tzw. Inne stanowiska kierownicze, czyli np., kierownika świetlicy, powierzenia tych stanowisk i odwołania z nich dokonuje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego, rady szkoły oraz rady pedagogicznej.

W związku z tym, że organizacja kierownika świetlicy uzależniona jest od organizacji danej szkoły, w art. 98 ust. 1 pkt 25 ustawy z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe zostało zawarte, że organizację świetlicy określa statut danej szkoły. W par. 24 pkt. 5 c statutu ZSO szkoły osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie świetlicy czyni kierownika świetlicy, podobne zapisy znajdują się w statucie ZSP i SPM. W ocenie analizującego kierownik świetlicy, zwłaszcza ZSO nie wywiązał się z zadania organizacji pracy szkoły w zakresie ustalenie czasu

pracy nauczycielom świetlicy i nie zapewniał zajęć świetlicy w sposób ekonomiczny. Z uwagi na bardzo wysokie koszty utrzymania świetlic szkolnych oraz fakt utworzenia 2-3 stanowisk wicedyrektorów w szkołach, zakres nadzoru nad działalnością świetlicy należy przypisać jednemu z zastępców dyrektora.

Tab. 13 Stanowiska kierownicze w szkołach Gminy Michałowice.

	Stanowisko dyrektora	Stanowisko wicedyrektora	Stanowisko kierownika świetlicy (16 zniżka)	Kierownik gospodarczy	Sekretarz
SP M (42)	1	2	1	1	1
ZSP (33)	1	2	1	1	1
ZSO (40)	1	3	1	1	1
Razem	3	7	3	3	3

Skutek finansowy:

Zniżki kierownicze $1,85 \text{ etatu} \times 87003,29 = 160\,956 \text{ zł}$

Dodatki funkcyjne $7200 \times 3 \text{ etaty} = 21\,600 \text{ zł}$

Razem: 182 556 zł

V. Optymalizacja wydatków w arkusza organizacyjnych szkół w roku szkolnym 2020/2021.

W szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Michałowice istnieje możliwość swobodnego kształtowania wielkości oddziałów. Zależy to bowiem od liczby uczniów na poziomie jednej klasy. W większości przypadków dyrektorzy tworzyli więcej oddziałów o małej liczebności lub oddziały o zróżnicowanej liczbie uczniów. Jest to kosztowne rozwiązanie organizacyjne. Nie ma obecnie ogólnopolskich przepisów określających maksymalną liczbę uczniów w klasie. Przepisy oświatowe określają maksymalną liczebność klas ograniczając je do 25 osób, jednak wymóg ten odnosi się wyłącznie do edukacji wczesnoszkolnej tj. kl. I – III szkoły podstawowej i nie jest rygorystycznie przestrzegany.

Liczebność uczniów w pozostałych klasach tj.: IV- VIII pozostawiono do decyzji organu prowadzącego (samorządu). Należy zwrócić uwagę, że zwiększając liczbę uczniów powyżej 26 w klasach na zajęciach wychowania fizycznego, czy powyżej 24 uczniów na zajęciach z języków obcych i zajęciach komputerowych należy dokonać podziału klasy na grupy, co powoduje wzrost kosztu utrzymania takiego oddziału. Nie ma również prostego przełożenia liczebności klas na wyniki nauczania. Jeśli już zauważać różnice, to nie pomiędzy klasą 25, czy 18-osobową, ale dopiero gdy w klasie liczba dzieci zbliży się do 10 (źródło: Raport o stanie edukacji IBE 2010). Na małe oddziały da się wydać każdą ilość pieniędzy nie mając żadnej pewności, że to się w jakikolwiek sposób zwróci.

V.1.Organizacja oddziałów /klas w poszczególnych szkołach wraz z propozycją ekonomicznej liczby dzieci w oddziale.

1. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH

Średnia liczebność oddziału 23 osoby. Statut tej szkoły w § 3 pkt. 6 określa liczebność oddziału od 20 do 28, o ile przepisy wyższej rangi nie stanowią inaczej. Zatem należy dostosować do określonego zapisu statutowego liczebność następujących oddziałów:

1Spa – 19; 3 SPd – 15; 3 SPc – 19; 6 SPd – 19.

W SPM w drogi sposób organizuje się oddziały, rekomenduje się weryfikację liczebności oddziałów na początku każdego kolejnego etapu edukacyjnego.

Tab.14 Organizacja oddziałów /klas 3 w SPM (Uwaga: dotyczy roku szkolnego 2021/22).

Klasa	Liczba dzieci		Klasa	Liczba dzieci
3a	24		4a	27
3b	25	1 niedostosowanie społeczne	4b	24
3c	19	1 z autyzmem w tym z zespołem Aspergera	4c	27
3d	15	1 zagrożenie niedostosowaniem społecznym	4d	0
3e	22		4e	27
Razem	105			105

Rekomenduje się funkcjonowanie 4 oddziałów klas czwartych, o liczebności wskazanej w tabeli od przyszłego roku szkolnego (zmiana etapu edukacyjnego). Skutek finansowy: ok. 8,5 etatu (w II etapie edukacyjnym) x 87 003,29 = 739 528 zł.

Zaleca się przemodelowanie liczebności oddziałów klas czwartych, wg tabeli.

Tab. 15 Organizacja oddziałów /klas 4 w SP M (od 1.09.2020).

Klasa	Liczba dzieci	dysfunkcje	Klasa	Liczba dzieci	Wymiar etatu dla aktualnej liczebności klas	Wymiar etatu po zmianie
4a	21		4a	21+1=22	1,44	1,44
4b	24	1 słabosłyszący	4b	24	1,44	1,44
4c	25	1 z autyzmem w tym z zespołem Aspergera	4c	25-1=24	1,61	1,44
4d	22		4d	22	1,44	1,44
4e	20		4e	20	1,44	1,44
Razem	112					
				Różnica	- 0,17 etatu	
				Kwota	0,17 x 87 003,29 = 14 790,56 zł rocznie	

Tab. 16 Organizacja oddziałów /klas 5 w SPM.

Klasa	Liczba dzieci	dysfunkcje	Wymiar etatu	Klasa	Liczba dzieci	Wymiar etatu
5a	22		1,63	5a	23	1,63
5b	25		1,85	5b	24	1,63
		Różnica	0,22 etatu			
			Kwota	0,22 x 87003,29 = 19 140,72 zł rocznie		

Tab. 17 Organizacja oddziałów /klas 6 w SPM.

Klasa	Liczba dzieci		Wymiar etatu	Klasa	Liczba dzieci	Wymiar etatu
6a	25		1,85	6a	25-1=24	1,63
6b	27		2,07	6b	27	2,07
6c	23	1 z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	1,63	6c	23	1,63
6d	19	1 słabosłyszący	1,63	6d	19+1=20	1,63
6e	22	1 z autyzmem w tym z zespołem Aspergera	1,63	6e	22	1,63
6f	21	1 z autyzmem w tym z zespołem Aspergera	1,85	6f	21	1,85
Razem			10,66			10,44
			Kwota	0,22 x 87003,29 = 19 140,72 zł rocznie		

Tab. 18 Organizacja oddziałów /klas 7 w SPM.

Klasa	Liczba dzieci		Wymiar etatu	Klasa	Liczba dzieci	Wymiar etatu
7a	26	1 z autyzmem w tym z zespołem Aspergera	2,37	6a	26	2,37
7b	23		2,03	6b	23+1=24	2,03
7c	27		2,59	6c	27	2,59
7d	26	1 słabowidzący 1 słabosłyszący	2,37	6d	26	2,37
7e	25	2 zagrożeni niedostosowaniem społecznym	2,37	7e	25-1=24	2,03
Razem			11,73			11,39
			Kwota	0,34 etatu x 87003,29=29 581,12 zł rocznie		

Tab. 19 Organizacja oddziałów /klas 8 w SPM.

Klasa	Liczba dzieci	dysfunkcje	Wymiar etatu	Klasa	Liczba dzieci	Wymiar etatu
8a	23		1,98	8a	23	1,98
8b	25		2,32	8b	25-1=24	1,98
8c	23		1,98	8c	23+1=24	1,98
8d	27		2,54	8d	27	2,54
8e	24		1,98		24	1,98
Razem			10,80			10,46
			Różnica	0,34 etatu x 87003,29 = 29 581,12 zł rocznie		

Razem SPM: 112 234,24 zł rocznie.

2. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI

Przepisy prawa oświatowego ani Statut ZSP nie określi maksymalnej wielkości oddziału. Zatem rekomenduje się zmiany organizacyjne polegające na połączeniu nielicznych klas, zwłaszcza czwartych, które rozpoczynają nowy etap edukacyjny.

Tab. 20 Organizacja oddziałów /klas 4 w ZSP.

Klasa	Liczba dzieci	Dysfunkcje	Wymiar etatu	Klasa	Liczba dzieci	Wymiar etatu
4a	17		2,28	4a	27	2,28
4b	18	1 z autyzmem w tym z zespołem Aspergera.	2,37	4b	27	2,37
4c	19		2,5	4c	0	0
	54		2,5 etatu			
Różnica						
			Koszt	2,5 x 87003,29 = 217 509,23 zł rocznie		

Dużą oszczędność przyniosłaby też reorganizacja klas szóstych.

Tab. 21 Organizacja oddziałów /klas 6 w ZSP.

Klasa	Liczba dzieci	Dysfunkcje	Wymiar etatu	Klasa	Liczba dzieci	Wymiar etatu
6a	21		2,32	6a	21+6=28	2,32
6b	21		2,49	6b	21+6=28	2,49
6c	20		2,25	6c	0	- 2,25
6d	21		2,26	6d	21+3=24	2,26
6e	21		2,49	6e	21+3=24	2,49
Razem	104					
Razem			11,81			9,56
Różnica				2,25 etatu x 87003,29=195 757,40 zł rocznie		

Razem ZSP: 413 265,63 zł.

3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH IM. MARII DĄBROWSKI W KOMOROWIE

Duży koszt stanowią klasy o liczbie uczniów 25, dlatego zaleca się reorganizację klas szóstych i siódmych co pozwoli uniknąć stosowania podziału na grupy. Nie zgodny z prawem jest zapis § 18 1. 3.

„Przeciętna liczba dzieci w oddziale przedszkolnym i oddziale szkoły podstawowej nie może przekraczać 25, a przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym w liceum ogólnokształcącym nie może przekraczać 30”. Liczba 25 w przepisach oświatowych odnosi się tylko do liczebności klas I-III szkoły podstawowej.

Tab. 22 Organizacja oddziałów /klas 6 w ZSO.

Klasa	Liczba dzieci	Dysfunkcje	Klasa	Liczba dzieci
6a	24		6a	24
6b	24		6b	24
6c	25	2 niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim 1 zagrożeni niedostosowaniem społecznym	6c	25-1=24
6d	21	1 zagrożeni niedostosowaniem społecznym	6d	21+1=22
Różnica			0,42 etatu x 87003,29 =36 541,38 zł	

Tab. 23 Organizacja oddziałów /klas 7 w ZSO.

Klasa	Liczba dzieci	Dysfunkcje	Klasa	Liczba dzieci
7a	25		6a	25-1=24
7b	23		6b	24+1=24
7c	23		6c	23
7d	24		6d	24
Różnica			0,42 etatu x 87003,29= 36 541, 38 zł	

Razem ZSO: 73 082,76 zł.

Możliwe są również inne przemodelowania oddziałów celem unikania podziału na grupy poniżej wymagań wynikających z *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639)*. W niniejszej analizie nie proponuje się przemodelowania istniejących aktualnie oddziałów z liczbą 26-28 uczniów, z uwagi na możliwy opór społeczny rodziców, dzieci i nauczycieli.

Skutek finansowy:

598 583 zł

V.2 Godziny organu prowadzącego.

Na podstawie art. § 3 ust.1. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639)* organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać **nie więcej niż 3 godziny tygodniowo** dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym. W przypadku wprowadzenia do rozkładu zajęć dodatkowych zajęć edukacyjnych udział uczniów w tych zajęciach jest obowiązkowy.

1. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH

Klasy I - III

W klasach pierwszych zaplanowano dodatkowo łącznie 5 godzin wychowania fizycznego, za zgodą organu prowadzącego.

W klasach drugich zaplanowano dodatkowo łącznie 6 godzin wychowania fizycznego, za zgodą organu prowadzącego.

W klasach trzecich zaplanowano dodatkowo łącznie 5 godzin wychowania fizycznego, za zgodą organu prowadzącego.

W klasach trzecich zaplanowano 6 godzin zajęć rewalidacyjnych dla 3 uczniów. W tym dla ucznia z kl. 3d - 2 godz. psycholog i w kl. 3d -2 godz. zajęć z psychologiem. Z uwagi na podobny charakter zaburzeń zaleca się zorganizowanie zajęć rewalidacyjnych z psychologiem grupowych dla 2 uczniów (- 2 godziny w stosunku do stanu obecnego).

Etyka liczebność grup w kl. 1 (są 2 grupy po 1 godz.)	}	1 grupa etyki x 1 godzina
Etyka liczebność grup w kl. 2 (są 2 grupy po 1 godz.)		
Etyka liczebność grup w kl. 3 (są 2 grupy po 1 godz.)		

Razem: - 23 godz.

Klasy IV - VIII

W klasach czwartych zaplanowano dodatkowo łącznie 15 godzin za zgodą organu prowadzącego, tj. w każdej klasie po 1 godz. matematyki i po 1 godzinie języka hiszpańskiego/język niemieckiego z podziałem na grupy.

W klasach piątych zaplanowano dodatkowo w każdej klasie po 4 godzin dodatkowych dla każdego oddziału, co jest niezgodne art. § 3 ust.1. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639. Rozporządzenie dopuszcza maksymalnie 3 godziny zajęć tygodniowo ze środków organu prowadzącego.*

Łącznie zaplanowano 10 godzin zajęć dodatkowo (j. hiszpański/j. niemiecki w zbyt małych grupach, geografia, matematyka), za zgodą organu prowadzącego.

W klasach szóstych dyrektor zaplanował po 3 godziny jst., tj. geografia, biologia, matematyka. W sumie jest to dodatkowo 15 godzin.

Godziny etyki:

1 godz. dla kl. 4a+4b+4c+4d+4e	}	2 grupy x 1 godz.
1 godz. dla kl. 5a+5b		
1 godz. 6a+6b+6c+6d+6e		
1 godz. 7a+7b+7c+7d+7e		
1 godz. 8a+8b+8c+8d+8e		

Razem: - 43 godz.

Aktualnie z etyki korzysta 27 dzieci z klas I-III. Zatem 2 godziny to maksymalna liczba godzin na szkołę.

Dodatkowy koszt arkusza: 66 godz. tj. 3,7 etatu

Zajęcia pozalekcyjne – SKS w wymiarze 14 godz.	}	- 80 godzin, tj. 4,4 etatu.
Uczeń kl. 4e* – brak orzeczenia na II etap edukacyjny (- 2 godz. rewalidacji lub ewentualnie uzupełnić aktualne orzeczenie).		

2. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI

W kl. pierwszych zaplanowano po 1 godz. wych-fiz. W sumie 3 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. drugich zaplanowano 3 godziny edukacji wczesnoszkolnej ze środków organu prowadzącego.

W kl. trzecich zaplanowano 3 godziny edukacji wczesnoszkolnej ze środków organu prowadzącego.

W kl. czwartych zaplanowano 10 godz. j. francuski/j. niemiecki ze środków organu prowadzącego.

W kl. piątych zaplanowano po 5 godz. (2 godz. j. niemiecki, 2 godz. j. francuski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 10 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. szóstych zaplanowano po 5 godz. (2 godz. j. niemiecki, 2 godz. j. francuski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 25 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. siódmych zaplanowano po 2 godz. (1 godz. j. polski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 8 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. ósmych zaplanowano po 2 godz. (1 godz. j. polski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 6 godziny ze środków organu prowadzącego.

Razem w ZSP zaplanowano, ze środków organu prowadzącego 68 godzin.

**3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCACYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ
W KOMOROWIE**

W kl. pierwszych zaplanowano po 1 godz. j. angielskiego. W sumie 4 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. drugich zaplanowano 2 godziny edukacji wczesnoszkolnej z godzin jednostki samorządu terytorialnego.

W kl. trzecich zaplanowano po 2 godz. (1 godz. j. angielski, 1 godz. wych. -fiz.) na oddział. W sumie 8 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. czwartych zaplanowano po 2 godz. (1 godz. j. polski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 8 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. piątych zaplanowano po 2 godz. (1 godz. j. polski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 4 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. szóstych zaplanowano po 2 godz. (1 godz. j. polski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 8 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. siódmych zaplanowano po 2 godz. (1 godz. j. polski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 8 godziny ze środków organu prowadzącego.

W kl. ósmych zaplanowano po 2 godz. (1 godz. j. polski, 1 godz. matematyka) na oddział. W sumie 6 godziny ze środków organu prowadzącego.

Zajęcia pozalekcyjne:

- Zespół instrumentalny SP - 4 godz.
- Klub filmowy SP – 3 godz.
- Chemia w kryminalistyce SP – 1 godz.
- Teatr SP – 4 godz.

W klasach pierwszych liceum zaplanowano po 1 godz. j. angielskiego na oddział. W sumie 3 godziny ze środków organu prowadzącego.

W klasach drugich liceum zaplanowano dla 3 oddziałów po 1 godz. j. angielskiego i dla dwóch oddziałów po 2 godziny (1 godz. matematyki, 1 geografii). W sumie 7 godzin ze środków organu prowadzącego.

W klasach trzecich liceum zaplanowano dla 2 oddziałów po 2 godziny (1 godz. matematyki, 1 godz. j. polski). W sumie 4 godziny ze środków organu prowadzącego.

Zajęcia pozalekcyjne: chemia w kryminalistyce LO – 2 godz.

Razem w ZSO zaplanowano 71 godzin ze środków organu prowadzącego.

Na jakość pracy szkoły mają wpływ realizowane innowacje, autorskie programy i eksperymenty pedagogiczne. Zatem po dokonaniu ewaluacji efektywności może zaistnieć potrzeba kontynuacji realizowanych już innowacji pedagogicznych, np.

Chemia w kryminalistyce – 3 godz.

Teatr w literaturze dziecięcej – 4 godz.

Edukacja filmowa – 3 godz.

Rekomenduje się godziny za zgodą organu prowadzącego przydzielać w aneksie wrześnieowym, tak aby nie stanowiły one uzupełnienia etatu nauczyciela, gdyż są to godziny wysokiego ryzyka uzależnione od różnych potrzeb szkoły i kondycji finansowej organu prowadzącego.

ZAJĘCIA BEZ PODSTAWY PRAWNEJ

- SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH

SKS – 14 godzin.

- ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE

Zespół instrumentalny -19 osób.

Rekomendacja: W/w zajęcia nie mieszczą się w katalogu godzin dyrektorskich ani godzin organu prowadzącego. Nie są obowiązkowe dla wszystkich uczniów, nie są wykazywane na świadectwie jako zajęcia dodatkowe. Powinny być realizowane jako zajęcia pozaszkolne.

Skutek finansowy:

14 etatów * 87 003,29 zł = 1 218 046 zł.

V.3 INFORMATYKA - podział na grupy.

Zgodnie z § 7. 1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639) 7. 1 w klasach IV– VIII szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącym podział na grupy **jest obowiązkowy** na obowiązkowych zajęciach z informatyki **w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów**; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; liczba uczniów w grupie **nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych** w pracowni komputerowej.

Analizie poddano organizację nauczania informatyki w podziałach na grupy. Liczebność grup w badanych szkołach waha się od 9 do 19. Z analizy wynika, że wszystkie szkoły nie posiadają zoptymalizowanej organizacji nauki, czego przyczyną jest brak bazy do nauki informatyki w grupach 24 osobowych. Należy podjąć działania inwestycyjne polegające utworzeniu 24 - stanowiskowych pracowni informatycznych, co będzie skutkowało brakiem podziału na grupy, a tym samym zmniejszy koszty ponoszone przez JST.

Tab. 24 Liczba godzin informatyki w różnych szkołach

Jednostka	Liczba godzin informatyki w arkuszu	Liczba godzin informatyki wg ramowych planów nauczania	Liczba godzin informatyki z podziałem na grupy	Różnica w godzinach	Uwagi
SPM	46	22	32	14	
ZSP	29	17	20	9	
ZSO- SP	25	13	15	10 – 3 = 7	Zaplanować po 1 godz. dla trzech kl.4.
Razem				30 (1,7 etatu)	

1. **SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH**

Organizacja nauki informatyki w tej szkole jest przykładem drogiego rozwiązania. Wszystkie klasy, nawet te o liczebności poniżej 24 uczniów podzielono na grupy. W ramach racjonalizacji wydatków należy połączyć grupy wskazane w tabeli poniżej (14 godzin – 0,78 etatu, co stanowi obecnie dodatkowy koszt arkusza).

4SPb 1	12	ogólnodostępny	SPMichałowice
4SPb 2	12	ogólnodostępny	SPMichałowice
6SPc 1	12	ogólnodostępny	SPMichałowice
7SPb 1	12	ogólnodostępny	SPMichałowice
8SPa 1	12	ogólnodostępny	SPMichałowice
8SPc 1	12	ogólnodostępny	SPMichałowice
8SPe 1	12	ogólnodostępny	SPMichałowice
8SPe 2	12	ogólnodostępny	SPMichałowice
4SPa 2	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
4SPd 1	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
4SPd 2	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
5SPb 1	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
5SPb 2	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
6SPc 2	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
6SPe 1	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
6SPe 2	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
6SPf 1	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
7SPb 2	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
8SPa 2	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
8SPc 2	11	ogólnodostępny	SPMichałowice
4SPa 1	10	ogólnodostępny	SPMichałowice
4SPe 1	10	ogólnodostępny	SPMichałowice
4SPe 2	10	ogólnodostępny	SPMichałowice
6SPd 1	10	ogólnodostępny	SPMichałowice
6SPf 2	10	ogólnodostępny	SPMichałowice
6SPd 2	9	ogólnodostępny	SPMichałowice

2. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI

Organizacja nauki informatyki w tej szkole jest przykładem drogiego rozwiązania. Wszystkie klasy, nawet te o liczebności poniżej 24 uczniów podzielono na grupy. W ramach racjonalizacji wydatków należy połączyć grupy wskazane w tabeli poniżej (9 godzin – 0,5 etatu, co stanowi obecnie dodatkowy koszt arkusza).

Informatyka

Grupa	Liczba uczniów	Typ oddziału	Składowa/grupa oddziałów
7Spc iz	12	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spa in	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spa iz	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spb iz	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spe iz	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
7Spa in	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
7Spa iz	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
7Spb iz	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
7Spc in	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
7Spd in	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
7Spd iz	11	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spb in	10	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spc in	10	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spc iz	10	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spd in	10	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spd iz	10	ogólnodostępny	SPNowaWieś
6Spe in	10	ogólnodostępny	SPNowaWieś
7Spb in	10	ogólnodostępny	SPNowaWieś

3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE

W ZSO w szkole podstawowej organizacja zajęć z informatyki nie jest zoptymalizowana. Każdy oddział od V do VIII o liczebności poniżej 24 uczniów został podzielony na 2 grupy informatyczne. W klasach czwartych nie zaplanowano godzin informatyki, co jest niezgodne z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639)*

W ZSO klasach liceum zajęcia informatyki są zoptymalizowane, stosuje się zajęcia międzyklasowe. Jedynie w kilku klasach liceum zaplanowano zajęcia z informatyki niezgodnie z § 7. 1. pkt.1) *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639)*.

W ramach racjonalizacji wydatków należy połączyć grupy wskazane w tabeli poniżej (10 godzin minus 3 dla klas 4, w sumie mniej o 7 godzin – 0,39 etatu, co stanowi obecnie dodatkowy koszt arkusza).

Informatyka

Grupa	Liczba uczniów	Typ oddziału	Składowa/grupa oddziałów
6SPa 1	12	ogólnodostępny	SPKomorów
6SPa 2	12	ogólnodostępny	SPKomorów
6SPb 1	12	ogólnodostępny	SPKomorów
6SPb 2	12	ogólnodostępny	SPKomorów
7SPb 2	12	ogólnodostępny	SPKomorów
7SPc 2	12	ogólnodostępny	SPKomorów
7SPd 1	12	ogólnodostępny	SPKomorów
7SPd 2	12	ogólnodostępny	SPKomorów
8SPb 2	12	ogólnodostępny	SPKomorów
5SPa 1	11	ogólnodostępny	SPKomorów
5SPa 2	11	ogólnodostępny	SPKomorów
5SPb 1	11	ogólnodostępny	SPKomorów
5SPb 2	11	ogólnodostępny	SPKomorów
6SPd 2	11	ogólnodostępny	SPKomorów
7SPb 1	11	ogólnodostępny	SPKomorów
7SPc 1	11	ogólnodostępny	SPKomorów
8SPb 1	11	ogólnodostępny	SPKomorów
8SPc 1	11	ogólnodostępny	SPKomorów
8SPc 2	11	ogólnodostępny	SPKomorów
6SPd 1	10	ogólnodostępny	SPKomorów

Rekomendacje:

- Doposażyć szkoły w sprzęt komputerowy (24 stanowiska komputerowe) poprzez zakup laptopów lub sprzętu poleasingowego lub z projektów unijnych.
- Dostosować liczbę dzieci w grupie na informatyce do §7 pkt. 1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639).
- Zagrożeniem mogą być ograniczenia lokalowe. Zagrożenie można wyeliminować przez zakup szafki mobilnej na laptopy.

Należy uwzględnić koszty doposażenia pracowni (koszty jednorazowe). Poniżej kalkulacja

Zakup sprzętu w ilości (część sprzętu szkoły posiadają): ok. 25 laptopów x 2218 = 55 450 zł

lub 25 komputerów poleasingowych x 500 zł = 12500 zł.

Skutek finansowy:

1, 7 etatu * 87 003,29 zł = 147 906 zł

V.4 JĘZYKI OBCE- podział na grupy.

Zgodnie z § 7. 1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639) w klasach IV– VIII szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącym, podział na grupy jest obowiązkowy na obowiązkowych zajęciach z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego.

1. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH

Rekomenduje się połączyć grupy i zdjąć następujące godziny:

Kl. 4a -3 godz. j. angielskiego

Kl. 4c -3 godz. j. angielskiego

Kl. 4d -3 godz. j. angielskiego

Kl. 4e -3 godz. j. angielskiego

Kl. 5b -3 godz. j. angielskiego

Kl. 6c -3 godz. j. angielskiego

Kl. 6d -3 godz. j. angielskiego

Kl. 6e -3 godz. j. angielskiego

Kl. 7b -3 godz. j. angielskiego

Kl. 8c -3 godz. j. angielskiego

Kl. 8e -3 godz. j. angielskiego

Kl. 7b -2 godz. j. niemiecki/hiszpański

Kl. 8c -2 godz. j. niemiecki/hiszpański

Kl. 8e -2 godz. j. niemiecki/hiszpański

Przekroczenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora w kl. 6 – tych. (2 godz. x 2 grupy językowe = 4 godz.).

Kl. 6c -3 godz. j. niemiecki/hiszpański

Kl. 6d -3 godz. j. niemiecki/hiszpański

Kl. 6e -3 godz. j. niemiecki/hiszpański

Razem do zmniejszenia: - 48 godz. tj. - 2,7 etatu.

2. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI

Rekomenduje się połączyć następujące grupy języka angielskiego:

Grupa: 7Spc pz + 7Spa pz = 23 uczniów	- 3 godz.	} - 12 godz.
Grupa: 7Spb pz + 7Spd pz = 22 uczniów	- 3 godz.	
Grupa: 7Spa pn + 7Spc pn = 22 uczniów	- 3 godz.	
Grupa: 7Spd pn + 7Spb pn = 21 uczniów	- 3 godz.	

Grupa język francuski: 6Spc gf+6Spd gf + 6Spa gf = 18 uczniów	- 2 godz.	} - 6godz.
Grupa język niemiecki: 4Spa gn + 4Spc gn = 22 uczniów	- 2 godz.	
Grupa język niemiecki 6Spd gn + 6Spe gn = 22 uczniów	- 2 godz.	

W sumie zaleca się zmniejszenie godz. na zajęcia językowe o 18 godz., tj. - 1 etat.

3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCACYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE

Rekomenduje się połączyć następujące grupy języka angielskiego w szkole podstawowej:

4SPa 1 (11) + 4SPb 1(11) = 22 uczniów	- 3 godz.	} - 9 godzin
4SPa 2 (11) + 4SPb 2 (11) = 22 uczniów	- 3 godz.	
4SPc 1 + 4SPc 2 = 22 uczniów	- 3 godz.	

5SPa 1 (11) + 5SPb 1 (11) = 22 uczniów	- 3 godz.	} - 6 godzin
5SPa 2 911) + 5SPb 2 (11) = 22 uczniów	- 3 godz.	

6SPc an (13)+ 6SPd an (11) = 24 uczniów	- 3 godz.	} - 12 godz.
6SPb aw (12) + 6SPd aw (10) = 22 uczniów	- 3 godz.	
6SPa an (12) + 6SPb an (12) = 24 uczniów	- 3 godz.	
6SPa aw (12) + 6SPb aw (12) = 24 uczniów	- 3 godz.	

$$\begin{array}{lcl} 7SPa|aw(12) + 7SPb|aw(11) = 23 \text{ uczniów} & - 3 \text{ godz.} & \\ 7SPc|an(12) + 7SPd|an(12) = 24 \text{ uczniów} & - 3 \text{ godz.} & \\ 7SPd|aw(12) + 7SPc|aw(11) = 23 \text{ uczniów} & - 3 \text{ godz.} & \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \\ \\ \end{array}} \right\} - 9 \text{ godz.}$$

$$\begin{array}{lcl} 8SPa|an(9) + 8SPc|an(11) = 20 \text{ uczniów} & - 3 \text{ godz.} & \\ 8SPa|aw(9) + 8SPc|aw(11) = 20 \text{ uczniów} & - 3 \text{ godz.} & \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \\ \end{array}} \right\} - 6 \text{ godz.}$$

Rekomenduje się połączyć następujące grupy języka niemieckiego w szkole podstawowej:

$$\begin{array}{lcl} 7SPb|2 + 7SPb|2 = 23 \text{ uczniów} & - 2 \text{ godz.} & \\ 7SPd|1 + 7SPd|2 = 24 \text{ uczniów} & - 2 \text{ godz.} & \\ 7SPc|1 + 7SPc|2 = 23 \text{ uczniów} & - 2 \text{ godz.} & \\ 8SPb|nw + 8SPc|nw = 22 \text{ uczniów} & - 2 \text{ godz.} & \\ 8SPb|nn + 8SPc|nn = 23 \text{ uczniów} & - 2 \text{ godz.} & \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \\ \\ \\ \end{array}} \right\} - 10 \text{ godz.}$$

Rekomenduje się połączyć następujące grupy języka angielskiego w liceum:

$$\begin{array}{lcl} 2L4a|an(12) + 2L4b|an(12) = 24 \text{ uczniów} & - 3 \text{ godz.} & \\ 3LOa|aw(10) + 3LOb|aw(9) = 19 \text{ uczniów} & - 3 \text{ godz.} & \\ 3LOb|an(10) + 3LOa|an(9) = 19 \text{ uczniów} & - 3 \text{ godz.} & \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \\ \\ \end{array}} \right\} - 9 \text{ godz.}$$

Rekomenduje się połączyć następujące grupy języka francuskiego w liceum:

$$1L4b|fra(13) + 1L4c|fra(8) = 21 \text{ uczniów} \quad - 2 \text{ godz.}$$

Rekomenduje się połączyć następujące grupy języka niemieckiego w liceum:

$$1L4b|nie(13) + 1L4c|nie(8) = 21 \text{ uczniów} \quad - 2 \text{ godz.}$$

Razem do zmniejszenia: - 65 godz. zajęć językowych (-3,61 etatu).

V.5 WYCHOWANIE FIZYCZNE – podział na grupy.

Uczniowie realizują wychowanie fizyczne zgodnie z *Rozporządzeniem MEN z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego*. W poszczególnych szkołach dyrektorzy zorganizowali łącznie 329 godzin w klasach IV-VIII, w przeliczeniu na etaty to 18,27 etatu. W sumie w szkołach w kl. IV - VIII prowadzi odpowiednio $8+6+8 = 22$ nauczycieli wychowania fizycznego. Z iloczynu liczby oddziałów i liczby godzin z ramowych planów nauczania wynika liczba rzeczywistych godzin wychowania fizycznego, tj. 260 godziny tygodniowo. Zatem w szkołach jest przerost zatrudnienia wśród nauczycieli wychowania fizycznego o 7,5 etatów.

Tab.25 Porównanie liczby godzin w arkuszu z ramowymi planami nauczania

Jednostka	Liczba godzin z arkusza	Liczba godzin z ramowych planów nauczania	Różnica	% wzrostu w stosunku do ramowych planów nauczania
SP M	163	88	75	46%
ZSP	130	68	62	48%
ZSO - SP	84	68	16	19%
ZSO - LO	54	36	18	33%
Razem	431	260	171	41%

Z analizy wynika, że zajęcia wychowania fizycznego realizowane są w ilości 141% w stosunku to tego, co przewiduje *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r., poz. 639)*. Niestety nie przekłada się to na większą liczbę godzin wychowania fizycznego na oddział (są to godziny dla nauczycieli, a nie dla uczniów). Uczniowie realizują wychowanie fizyczne w ilości 4 godziny tygodniowo, czyli dokładnie tyle ile przewiduje w/w rozporządzenie. Wydatek ten w zwiększonej ilości etatów nie jest subwencjonowany.

Rekomenduje się prowadzenie zajęć w grupach o liczebności wynikającej z z § 7. 1. pkt. 7 *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r., poz. 639)*.

1. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH

Łączenie następujących grup:

$$\left. \begin{aligned}
 &8SPd|dz(13) + 8SPc|dz(11) = 24 && (- 4 \text{ godz.}) \\
 &4SPd|DR2+4SPe|DR2(14) + 4SPa|DR2+4SPb|DR2+4SPc|DR2(12) = 26(- 4 \text{ godz.}) && -12 \text{ godz.} \\
 &6SPa|DO3+6SPb|DO3+6SPc|DO3(11) \\
 &+ 6SPa|DS1+6SPb|DS1+6SPc|DS1(11) = 22 && (- 4 \text{ godz.})
 \end{aligned} \right\}$$

Razem: – 12 godzin., tj. 0,67 etatu.

2. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI

4Spb ch (11) + 4Spc ch (11) = 22 uczniów	- 4 godz.	-24 godz.
7Spc ch (13) + 7Spd ch (11) = 24 uczniów	- 4 godz.	
7Spc dz (10) + 7Spd dz (11) = 21 uczniów	- 4 godz.	
7Spa dz (14) + 7Spb dz (12) = 26 uczniów	- 4 godz.	
8Spa ch (14) + 8Spb ch (12) = 26 uczniów	- 4 godz.	
8Spb dz (14) + 8Spc dz (11) = 25 uczniów	- 4 godz.	

3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCACYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ
W KOMOROWIE

4SPa ch (12)+ 4SPb ch(13)=25 uczniów	- 4 godz.	-8 godz.
6SPa ch(12)+ 6SPd ch(10)=22 uczniów	- 4 godz.	

3LOa dz(10)+ 3LOb dz(10)=20 uczniów	- 4 godz.	-16 godz.
2L4a ch(11)+ 2L3a ch(15)=26 uczniów	- 4 godz.	
1L4a ch (13)+ 1L4b ch(13)=26 uczniów	- 4 godz.	
1L4a dz(13) + 1L4b dz(13) =26 uczniów	- 4 godz.	

Razem: - 24 godzin tj. 1,33 etatu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 29 czerwca 2017 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (Dz.U. poz. 1322), obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego są realizowane w formie zajęć klasowo-lekcyjnych oraz zajęć do wyboru przez uczniów. Zajęcia klasowo-lekcyjne są realizowane w wymiarze **nie mniejszym niż 2 godziny lekcyjne** tygodniowo w szkołach podstawowych i 1 godzina lekcyjna tygodniowo w szkołach ponadpodstawowych. Oznacza to, że szkoła może realizować zajęcia do wyboru przez uczniów jako dwie godziny zajęć w tygodniu, jako jedną godzinę lub wcale. **Przygotowanie i przedstawienie propozycji zajęć do wyboru jest zadaniem dyrektora szkoły** (§ 4. ust. 1 Rozporządzenia), który przy ustalaniu propozycji powinien uwzględnić potrzeby zdrowotne uczniów, ich zainteresowania oraz osiągnięcia w danym sporcie lub aktywności fizycznej, uwarunkowania lokalne, miejsce zamieszkania uczniów, tradycje sportowe środowiska lub szkoły oraz możliwości kadrowe. Zajęcia proponowane przez dyrektora szkoły **podlegają uzgodnieniu z organem prowadzącym** i zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną i radę rodziców. Wyboru zajęć, spośród zaproponowanych, dokonują uczniowie (w przypadku uczniów niepełnoletnich za zgodą rodziców).

Rekomendacje:

- Zajęcia wychowania fizycznego realizować zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* tj. „na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, **liczącej nie więcej niż 26 uczniów**”.
- Dostosować liczbę etatów nauczycieli wychowania fizycznego do ilości godzin wychowania fizycznego wynikających z ramowych planów nauczania z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb szkoły.
- Szkoły posiadają rezerwy godzin ponadwymiarowych z wychowania fizycznego *Tab. 26*.

Tab. 26 Wykaz nadgodzin wychowania fizycznego.

Szkoła	Liczba nadgodzin w-f	Liczba nadgodzin zajęcia korekcyjne (w-f).
SPM	16	
ZSP	21	7
ZSO	21	
Razem	58	7

- Szkoły posiadają środki na doskonalenie zawodowe, z których mogą skorzystać nauczyciele w celu przekwalifikowania się lub zdobycia dodatkowych kwalifikacji.
- W przypadku braku godzin rozwiązać umowę o pracę z nauczycielami wg kryteriów ustalonych przez dyrektora
 - W SPM dyrektor zawarł 19 umów terminowych na 16,83 etatu.
 - W SPZ dyrektor zawarł 25 umów terminowych na 23,56 etatu.
 - W ZSO dyrektor ZSO zawarł 31 umów terminowych na 26,93 etatu.

Tab. 27 Struktura stopnia awansu zawodowego nauczycieli w szkołach Gminy Michałowice.

Nazwa szkoły / placówki	Nie wprowadzony stopień awansu zawodowego	Nauczyciel stażysta	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
SZKOŁA PODSTAWOWA W MICHAŁOWICACH IM. JANA PAWŁA II	2	8	25	17	47
ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE		6	22	20	51
ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA		4	25	25	28

Tab. 28 Nauczyciele wg. rodzaju umów Gminie Michałowice.

Nazwa szkoły / placówki	umowy o pracę na czas określony - zatrudnienie na podstawie art.15 ust.1-6 ustawy Prawo oświatowe - liczba umów	umowy o pracę na czas określony - zatrudnienie na podstawie art.15 ust.1-6 ustawy Prawo oświatowe - liczba etatów	umowa o pracę na czas określony - zatrudnienie na podstawie art. 10 ust. 9 Karty Nauczyciela - liczba umów	umowa o pracę na czas określony - zatrudnienie na podstawie art. 10 ust. 9 Karty Nauczyciela - liczba etatów	mianowanie - liczba umów	mianowanie - liczba etatów	umowa o pracę na czas określony - zawarta na podstawie ustawy Karta Nauczyciela - liczba umów	umowa o pracę na czas określony - zawarta na podstawie ustawy Karta Nauczyciela - liczba etatów	umowa o pracę na czas nieokreślony - zawarta na podstawie ustawy Karta Nauczyciela - liczba umów	umowa o pracę na czas nieokreślony - zawarta na podstawie ustawy Karta Nauczyciela - liczba etatów
SZKOŁA PODSTAWOWA W MICHAŁOWICACH IM. JANA PAWŁA II	2	1,83			53	51,78	17	15,00	28	27,39
ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE					56	56,00	31	26,96	13	11,03
ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI			1	0,67	35	35,00	25	23,56	21	19,66

- Zredukowanie ilości etatów zasadniczych w szkołach nie spowoduje spadku ilości godzin wychowania fizycznego dla dzieci (4 godz. tygodniowo). Zatem nie przełoży się na pogorszenie warunków realizacji wychowania fizycznego, ani na kondycję zdrowotną uczniów.

Skutek finansowy:

$$10,6 \times 87\,003,29 \text{ zł} = 922\,235 \text{ zł}$$

V.6 WDŻ (Wychowanie do życia w rodzinie).

Na realizację zajęć WDŻ w szkołach publicznych przeznacza się w szkolnym planie nauczania, w każdym roku szkolnym, dla uczniów poszczególnych klas, po 14 godzin, w tym po 5 godzin z podziałem na grupy dziewcząt i chłopców. Zajęcia są organizowane w oddziałach albo liczących nie więcej niż 28 uczniów grupach międzyoddziałowych. W przeliczeniu na etaty jest to 0,03 etatu dla grupy.

Tab. 29 Wymiar etatu wychowania do życia w rodzinie wg szkół.

Szkoła	Wymiar etatu
SPM	0,5
ZSP	0,11
ZSO-SP	0,29
ZSO-LO	0,08
Razem	0,98

W SPM na zajęcia z wychowania do życia w rodzinie przeznaczono 0,5 etatu, czyli 322 godziny rocznie. Brak łączenia grup - jest to drogie rozwiązanie. W pozostałych szkołach zajęcia wychowania do życia w rodzinie są zaplanowane w sposób oszczędny.

V. 7 STANDARDY SAMORZĄDOWE W WYZNACZANIU ETATÓW WSPARCIA (BIBLIOTEKA, PEDAGOG, PSYCHOLOG, DORADCA ZAWODOWY, LOGOPEDA).

Samorządy decydują o liczbie przyznanych godzin biblioteki stosując różne standardy. W gminie Michałowice godziny biblioteki są wystandaryzowane.

Tab. 30 Organizacja biblioteki.

Jednostka	Liczba godzin biblioteki	Liczba godzin biblioteki na 100 uczniów
SP M	60	6,73
ZSP	30	5,54
ZSO	60	6,96
Średnio	150	6,54

Rekomendowanym sposobem jest zastosowanie sprawdzonego i stosowanego przez wiele jednostek samorządu terytorialnego przelicznika 1 godziny bibliotecznej na 15 uczniów.

Tab. 31 Organizacja biblioteki, z uwzględnieniem standaryzacji.

Jednostka	Liczba uczniów w kl. I-VIII + LO	Aktualna liczba etatów	Proponowana liczba etatów
SP M	891	2	1,98
ZSP	542	1	1,2
ZSO	862	2	1,9
Razem	-	5	5,08

Zastosowanie wskaźnika 1 godz./15 uczniów potwierdza, że etaty bibliotekarzy są dobrze wystandaryzowane.

W szkołach Gminy Michałowice zatrudnia się specjalistów (pedagog, psycholog, terapeuta, logopeda).

Tab. 32 Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Jednostka	Pedagog	Psycholog	Logopeda	Terapeuta/Reedukator	Razem
SP M	1,5	2	1	1,05	5,55
ZSP	1,14	2	1,21	1	5,35
ZSO	2	1,5	1	1	5,5
Razem	5	2	3,11	1	16,4

Etaty wsparcia psychologicznego trudno porównywać, ze względu na różne potrzeby i specyfikę szkół. Stan zatrudnienia specjalistów w szkołach Gminy Michałowice jest etatowo porównywalny, jednak należy pamiętać, że szkoły te różnią się liczbą uczniów i potrzebami. Najmniej liczna szkołą jest ZSP, w której zaleca się redukcje etatu psychologa o 0,5 etatu.

Skutek finansowy:

$$0,5 \times 87\,003,29 \text{ zł} = 43\,501 \text{ zł}$$

V. 8 ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO PEDAGOGICZNEJ. (ORZECZENIA O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO).

Tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, na danym etapie edukacyjnym określa ramowy plan nauczania, o którym mowa w par. 2, ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. Zgodnie z par. 4. ust.1 rozporządzenia dyrektor szkoły ustala szkolny plan nauczania, w którym określa dla poszczególnych klas na danym etapie edukacyjnym tygodniowy wymiar godzin odpowiednio:

- obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- zajęć z wychowawcą;

- **zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;**
- zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- zajęcia religii lub etyki,
- zajęcia wychowania do życia w rodzinie,
- naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz naukę własnej historii i kultury
- zajęcia sportowe w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego
- dodatkowe zajęcia edukacyjne, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe;
- zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zgodnie z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi: w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach.

1. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH

W szkole 18 uczniów posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Zatrudnia się 7 nauczycieli wspomagających i 2 pomoce nauczyciela. W arkuszu organizacji na rok szkolny 2020/21 dyrektor zaplanował 8, 68 etatu (2 etaty dodatkowe na vacacie) nauczyciela wspomagającego. W roku 2019/20 dyrektor zatrudniał 11 nauczycieli wspomagających, w tym 6 etatów za zgodą organu prowadzącego.

Tab. 33 Realizacja zadań wynikających z orzeczeń w SPM.

Lp.	Diagnoza	Rodzaj zajęć	Tygodniowa liczba godzin udzielonego wsparcia	Naucz. wspomagający	Pomoc nauczyciela
1.	zagrożenie niedostosowaniem społ.	zajęcia terapeutyczne grupowo/4	3- 1	grupowe	

Lp.	Diagnoza	Rodzaj zajęć	Tygodniowa liczba godzin udzielonego wsparcia	Naucz. wspomagający	Pomoc nauczyciela
2.	zagrożenie niedostosowaniem społ.	zajęcia terapeutyczne grupowo/4	3- 1	grupowe	
3.	słabo słyszący	rewalidacja ind/1	2		
4.	niepełnosprawność ruchowa	rewalidacja ind/1 , logopedia ind/1, Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne grupowo/10, zajęcia SI ind/1	1+1+1+1	tak	½ pomoc nauczyciela, za zgodą JST
5.	niepełnosprawność słuchowa	rewalidacja ind/1 , logopedia ind./1, zajęcia SI ind./1, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne grupowo/8	2+1+1+1	tak	½ pomoc nauczyciela, za zgodą JST
6.	niedowidzący	Rewalidacja ind/1, zajęcia wyrównawcze grupowo /8,	2+2	tak	1 pomoc nauczyciela, za zgodą JST
7.	nieślyszący	Rewalidacja ind/1, zajęcia wyrównawcze grupowo /8,	2+2		
8.	zespół Aspergera	rewalidacja ind/1, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne grupowo/10, logopedia ind/1, zajęcia SI ind./1	2+1+1+1	tak	
9.	zespół Aspergera	rewalidacja ind/1 zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne grupowo/10, zajęcia SI ind/1, zajęcia indywidualne z j. polskiego (IPET)/1, zajęcia indywidualne z matematyki ind./3	1+1+1+3+3	tak	
10.	zespół Aspergera	rewalidacja ind/1, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne grupowo/10, logopedia ind./1, zajęcia SI ind./1	2+1+1+1	tak	grupowe
11.	zagrożenie niedostosowaniem społecznym	zajęcia wyrównawcze grupowo/8, zajęcia korekcyjno- kompensacyjne grupowo/5, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne/10, zajęcia SI , konsultacje z psychologiem	2+2+1+1+1	tak	
12.	autyzm	rewalidacja ind/1, logopedia ind/1,	2 +1	tak	grupowe
13.	nieślyszący	zajęcia korekcyjno-kompensacyjne ind/1, zajęcia SI ind/1	1+1		
14.	zespół Aspergera	rewalidacja ind/1 zajęcia rozwijające kompetencje	2+1+1+2	tak	grupowe

Lp.	Diagnoza	Rodzaj zajęć	Tygodniowa liczba godzin udzielonego wsparcia	Naucz. wspomagający	Pomoc nauczyciela
		emocjonalno-społeczne grupowo/10, logopedia ind/1 , zajęcia korekcyjno-kompensacyjne grupowo/5			
15.	autyzm	rewalidacja ind/1 , zajęcia wyrównawcze grupowo/8, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne grupowo/5, Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne grupowo/10	2 +2+1+1	tak	grupowe
16.	zagrożenie niedostosowaniem społecznym	zajęcia wyrównawcze grupowo/8, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne grupowo/5, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne/10	1+2+1	tak	
17.	zespół Aspergera	rewalidacja ind/1 ,	2	tak	grupowe
18.	zespół Aspergera	IPET w opracowaniu			

W świetle przepisów prawa oświatowego do pomocy ze strony nauczyciela wspomagającego uprawnionych jest 8 uczniów (kolor żółty) z tym, że 2 uczniów to uczniowie z tej samej klasy. Zatem wymagana prawem liczba stanowisk nauczycieli wspomagających wynosi 7. Za zgodą organu prowadzącego można zatrudniać nauczyciela wspomagającego do dzieci poz. 4, 5, 6, 11, 16. Rekomenduje się 23 godzin zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (rewalidacja – 12 godz.) dla dzieci z orzeczeniem przyznanych indywidualnie i grupowo 8 godz. - wykaz w tabeli. Godziny oznaczone poprzez skreślenie wymagają uzasadnienia ze strony dyrektora szkoły.

Rekomendacje:

- Liczba godzin na zajęcia rewalidacyjne realizowane na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych* wynosi 23 godziny tygodniowo.
- Zatrudnienie 6 nauczycieli wspomagających i redukcja 1 etatu pomocy nauczyciela.**

2. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI

W szkole jest 11 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Tab.34 Realizacja zadań wynikających z orzeczeń w ZSP.

Lp.	Rodzaj niepełnosprawności	Nauczyciel wspomagający/ pomoc nauczyciela	Rodzaje zajęć	Wskazanie realizacji zajęć indywidualnie
1.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	(7h)	2 h – 1h rewalidacja – w grupie 2 osob. 5 h wspomaganie – w klasie 1h – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – ind. 1h – zajęcia logopedyczne - w grupie 4 osobowej	nie
2.	Niepełnosprawność intelektualna lekkiego stopnia	(8h)	2h – 2h rewalidacja - w grupie 2 osob 6 h wspomaganie – w klasie 1 h zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – indywidualnie	nie
3.	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym		1h zajęcia socjoterapeutyczne – indywidualnie 1h zajęcia socjoterapeutyczne – w grupie 4 osobowej	nie
4.	Zespół Aspergera	(9h)	2 h - 2h rewalidacja – indywidualnie 7 h wspomaganie – w klasie 1 h zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – indywidualnie 1h zajęcia logopedyczne rewalidacyjne - indywidualnie	nie
5.	Niepełnosprawność sprzężona słabowidzące, słabosłyszące	-	1h – zajęcia z neurologopedą 1h – zajęcia z tryflopodagogiem	nie
6.	Zespół Aspergera	(6h)	2h – 1h rewalidacja - indywidualnie 6h wspomaganie – w klasie 1 h TUS – indywidualnie 1h zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – w grupie 2 osobowej	nie
7.	Niepełnosprawność intelektualna stopnia lekkiego	(10h)	2h – 1h rewalidacja - indywidualnie 8h wspomaganie – w klasie 1 h zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – indywidualnie	nie
8.	Zespół Aspergera	(8h)	2h – 1h rewalidacja – indywidualnie 6h wspomaganie – w klasie 1 h zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – indywidualnie 1h logopeda w grupie 3 osobowej	nie
9.	Niepełnosprawność intelektualna stopnia lekkiego	(9h)	2h rewalidacja - indywidualnie 7h wspomaganie – w klasie 1h zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – indywidualnie	nie
10.	Zespół Aspergera	(4h)	1h rewalidacja (2x30 min) – w grupie 2 osobowej – 1 godz. 2h wspomaganie (4x30 min) – w grupie 1h TUS – w grupie 6 osobowej 1h zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – w grupie 2 osobowej	nie
11.	Zespół Aspergera	(3h)	1h rewalidacja (2x30 min) – w grupie 2 osobowej 2h wspomaganie (4x30 min) – w grupie 1h zajęcia z psychologiem – indywidualnie 1h zajęcia logopedyczne – w grupie 4 osobowej 1h zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – w grupie 5 osobowej	nie

W ZSP dyrektor w arkuszu zaplanował zatrudnić nauczyciela wspomagającego w wymiarze 3,2 etatu - planowanie na poziomie ubiegłego roku w sposób zoptymalizowany (część godzin). Ponad to w szkole zatrudnia się innych specjalistów: psychologa, pedagoga, reedukatora, logopedę. Rewalidację zaplanowano indywidualnie, a zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej grupowo. Godziny oznaczone poprzez skreślenie wymagają uzasadnienia ze strony dyrektora szkoły.

Rekomendacja:

Zatrudnienie osób wspomagających dzieci z orzeczeniami jest adekwatne do potrzeb szkoły. Zajęcia wynikające z orzeczeń i IPET-ów zaplanowano:

- a) w zbyt dużej ilości godzin zajęć (od 3 do 6 godzin tygodniowo), co stanowi duże obciążenie dla dziecka;
- b) zajęcia rewalidacyjne w większości organizowano jako zajęcia indywidualne. Rekomenduje się zorganizowanie dla w/w grupy uczniów o 9 godzin mniej, w formie zajęć grupowych dla dzieci o podobnych dysfunkcjach;
- c) w sposób zoptymalizowany w części dotyczącej zapewnienia nauczyciela wspomagającego (część godzin). Osoba wspomagająca dziecko niepełnosprawne może uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych, prowadzonych przez innych nauczycieli (w miarę potrzeb). Zakres obowiązków tych osób ustala dyrektor placówki. Rozwiązanie wzorcowe;
- a) nauczyciela wspomagającego należy obligatoryjnie zatrudnić w poz. 4 i 5, 6, 8, 10 i 12. W pozostałych przypadkach nauczyciela wspomagającego zatrudnić za zgodą organu prowadzącego lub na podstawie wskazania w orzeczeniu. Brak uzasadnienia do zatrudnienia pomocy nauczyciela;
- b) Wsparcie specjalistów zorganizowano w sposób zoptymalizowany w części dotyczącej zapewnienia nauczyciela wspomagającego (część godzin). Osoba wspomagająca dziecko niepełnosprawne może uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych, prowadzonych przez innych nauczycieli, w miarę potrzeb. Zakres obowiązków tych osób ustala dyrektor placówki. Rozwiązanie wzorcowe.

3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE

W ZSO dyrektor w arkuszu zaplanował zatrudnić nauczyciela wspomagającego w wymiarze 5,9 etatu i pomocy nauczyciela – 1,5 etatu (planowanie wyższe niż w roku 2019/20 – 5,62). Ponad to w szkole zatrudnia się innych specjalistów: psychologa, pedagoga, reedukatora, logopedę. Rewalidację zaplanowano indywidualnie i w sposób maksymalnie kosztowny.

Tab.35 Realizacja zadań wynikających z orzeczeń w ZSO.

L p.	Diagnoza	Rodzaj zajęć	Tygodniowa liczba godzin udzielonego wsparcia	Nauczyciel wspomagający	Pomoc nauczyciela.
1	Zespół Aspergera	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, SI - indywidualne, logopedia - indywidualne.	5 -2 ind.	TAK	TAK
2	Autyzm	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, SI - indywidualne, logopedia - indywidualne.	5 -2 ind.	TAK	TAK
3	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, zajęcia wyrównawcze- grupowe, terapia pedagogiczna- grupowe, SI-indywidualne.	4 - 1 ind.	TAK	NIE
4	Zespół Aspergera	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, SI - indywidualne, logopedia - indywidualne.	5 -2 ind.	TAK	NIE
5	Zespół Aspergera	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, SI - indywidualne, logopedia - indywidualne.	5 -2 ind.	TAK	NIE
6	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, SI - indywidualne, zajęcia wyrównawcze - grupowe.	5 - 1 ind.	TAK	NIE
7	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	Zajęcia rewalidacyjne - grupowe, zajęcia wyrównawcze- grupowe, terapia pedagogiczna- grupowe, SI-indywidualne.	5 - 1 ind.	TAK	NIE
8	Zespół Aspergera	Zajęcia rewalidacyjne - grupowe, zajęcia wyrównawcze- grupowe.	3	TAK	NIE
9	Afazja	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, SI - indywidualne, logopedia - indywidualna.	5 - 1 ind	NIE	NIE
10	Zespół Aspergera	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, SI-indywidualne.	5 - 1 ind	TAK	NIE
11	Zespół Aspergera	Zajęcia rewalidacyjne - grupowe, terapia pedagogiczna - grupowe, SI - indywidualne, logopedia - indywidualne.	5 -2 ind.	TAK	NIE
12	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, zajęcia wyrównawcze - grupowe.	4	TAK	NIE
13	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, terapia pedagogiczna - grupowe, zajęcia wyrównawcze - grupowe.	4	TAK	NIE
14	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, zajęcia wyrównawcze- grupowe, terapia pedagogiczna- grupowe.	4	TAK	NIE

L p.	Diagnoza	Rodzaj zajęć	Tygodniowa liczba godzin udzielonego wsparcia	Nauczyciel wspomagający	Pomoc nauczyciela.
15	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	Zajęcia rewalidacyjne - grupowe, terapia pedagogiczna- grupowe.	4	NIE	NIE
16	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, zajęcia wyrównawcze- grupowe, terapia pedagogiczna- grupowe, 5 godzin zajęć indywidualnych edukacyjnych.	9	TAK	NIE
17	Zespół Aspergera	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, 5 godzin zajęć indywidualnych edukacyjnych.	7 - 3 ind.	NIE	NIE
18	Autyzm	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne.	2	NIE	NIE
19	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, zajęcia wyrównawcze- grupowe, terapia pedagogiczna- grupowe.	4	NIE	NIE
20	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	11 godzin zajęć indywidualnych edukacyjnych.	11	NIE	NIE
21	Słabowidzący	Zajęcia rewalidacyjne - indywidualne, 3 godziny zajęć indywidualnych edukacyjnych.	5	NIE	NIE

Rekomendacja: Zatrudnienie osób wspomagających dzieci z orzeczeniami jest adekwatne do potrzeb szkoły.

- zbyt dużej ilości godzin zajęć (od 2 do 9 godzin tygodniowo), co stanowi duże obciążenie dla dziecka.
- Zajęcia rewalidacyjne w większości organizowano jako zajęcia indywidualne. Rekomenduje się zorganizowanie dla w/w grupy uczniów 18 godzin rewalidacji w formie zajęć grupowych.
- Nauczyciela wspomagającego obligatoryjnie zatrudnić w poz. 1, 2, 4, 5, 8, 10, 11, 17, 18. W pozostałych przypadkach nauczyciela wspomagającego zatrudnić za zgodą organu prowadzącego lub na podstawie wskazania w orzeczeniu. Brak uzasadnienia do zatrudnienia pomocy nauczyciela.

Rekomendacje:

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udziela się na wniosek wielu osób. Zatem rozmiary i ilości godzin mogą wydawać się nieograniczone. Autor raportu nie zna merytorycznego uzasadnienia dyrektorów szkół, liczby godzin/etatów przydzielonych specjalistom. W związku z tym trudno w obiektywny sposób zająć stanowisko na temat jej zasadności. Eksperti oświatowi podkreślają, iż określone zajęcia specjalistyczne powinny wynikać z faktycznych potrzeb szkoły. Szczególną uwagę zwróciła zbyt duża ilość godzin dla ucznia, nawet 9 godzin tygodniowo, średnio uczniom przyznawano ok. 5 godzin. Podstawą

rekrutacji na zajęcia specjalistyczne powinna być pisemna opinia i zalecenia do terapii danego dziecka wystosowane przez Poradnię Pedagogiczno-Psychologiczną, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wypełniony przez wychowawcę arkusz podstaw kierowania uczniów (IPET). Rodzice dziecka powinni wyrazić pisemną zgodę na odbywanie zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej ich dziecka. Całość zebranej dokumentacji zatwierdza dyrektor szkoły, wyrażając zgodę na rozpoczęcie pomocy. Wszelkie działania w Gminie Michałowice z pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowane są bardzo obszernie i stanowią duży koszt dla organu prowadzącego. Zasadne jest ustalenie wskaźnika organizacji etatów zasadniczych. Wskaźnik oznacza liczbę etatów nauczycielskich na 100 uczniów. Limit etatów zasadniczych wyliczany jest jako iloczyn liczby uczniów i wskaźnika standaryzacji. Poza parametrem powinny znaleźć się zniżki kierownicze, urlopy zdrowotne, nauczanie indywidualne, zajęcia rewalidacyjne, etaty w oddziałach zerowych). Rekomenduje się dla szkół następujące ilości godzin, w zależności od liczby uczniów:

Tab.36 Liczba godzin w szkołach wg parametru standaryzacji.

	SPM		ZSP		ZSO	
	liczba dzieci	liczba godzin	liczba dzieci	liczba godzin	liczba dzieci	liczba godzin
klas						
1	106	130,38	58	71,34	79	97,17
2	135	166,05	71	87,33	79	97,17
3	105	166,95	58	92,22	80	127,20
4	112	173,6	54	83,7	88	136,40
5	47	67,68	32	46,08	44	63,36
6	137	210,98	103	158,62	94	144,76
7	127	215,9	88	149,6	95	161,5
8	122	213,5	78	136,5	61	106,75
Razem	891	1345,04	542	825,39	620	934,31
1LO					68	100,64
2LOp					50	124,50
2LOg					61	101,26
3LO					38	61,94
Razem	891	1354,04		825,39		1322,65

Tab.37 Różnica pomiędzy należną szkole liczbą godzin a projektem organizacji arkusza.

Szkoła	Godz. wg. arkusza	Godziny wg. standaryzacji	Różnica	Zerówki i przedszkole
SPM	2284	1345 +55*	795 – 55* = 740	144
ZSP	865	825 + 62*	40-62*= - 22	838
ZSO	1823,63	1323 +66*	501- 66*= 435	0

*zniżki kierowników (bez świetlic) i rewalidacja

Po standaryzacji parametrem bardzo ekonomiczny arkusz przedstawił Dyrektor ZSP. Natomiast w przypadku SPM i ZSO arkusze są odpowiednio kilkanaście razy bardziej rozbudowane niż w ZSP (przyczyny: m.in. podziały na małe grupy na przedmiotach, zorganizowanie nielicznych klas, zatrudnianie wielu specjalistów, dużo godzin na zajęcia dodatkowe, rozbudowane ponad potrzeby szkoły godziny świetlicowe).

VI. FUNKCJONOWANIE ODDZIAŁÓW INTEGRACYJNYCH W POWIĄZANIU Z SUBWENCJĄ OŚWIATOWĄ.

Na ucznia niepełnosprawnego kwota subwencji jest uzupełniona o dodatkową kwotę, wynikającą z rodzaju niepełnosprawności: stanowi ona od 1,4-do 9,5-krotności stawki bazowej na ucznia. Owa kwota uzupełniająca zwana wagą przeliczeniową naliczana jest dla samorządu na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego przedstawionego przez danego ucznia. W związku z tym samorząd ponosi wyższe koszty kształcenia (dodatkowe zajęcia, zatrudnianie nauczyciela wspomagającego lub pomoc nauczyciel). W przypadku umieszczenia do 5-ciu dzieci w jednym oddziale nie większym niż 20-sto osobowym można ten oddział zorganizować jako integracyjny (dodatkowa subwencja ok. 10 tys. i konieczność zatrudnienia 1 nauczyciela wspomagającego). W przypadku umieszczenia dzieci z orzeczeniami w różnych oddziałach stosuje się droższe rozwiązanie polegające na zatrudnieniu kilku nauczycieli wspomagających i braku subwencji za oddział integracyjny. W szkołach Gminy Michałowice takie rozwiązania są powszechne. Zatem istnieje konieczność przeorganizowania istniejących oddziałów i skalkulowania nowo tworzonych klas pod kątem oddziałów integracyjnych.

1. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWICACH

Klasa 2f od 1.09.2020r. powinna funkcjonować jako oddział integracyjny, pod warunkiem zmniejszenia liczebności o 1 lub 2 dzieci bez dysfunkcji.

Wariant 1. Zmniejszenie liczby dzieci w klasie o 1 dziecko bez dysfunkcji. Skutek finansowy: dodatkowa kwota subwencji na oddział w wysokości $9689,51 \times 7 \text{ lat} = 67\,826,57 \text{ zł}$. (przy założeniu kwoty standardu A na poziomie z roku 2020) i mniej o 1 etat wspomagającego ($103\,575,35 \text{ zł rocznie} \times 7 \text{ lat} = 725\,027,45 \text{ zł}$.) – tabela poniżej.

A	5917,8938				
Di	1,023327039				
AxDi	6055,940739				
1. Oddział 2f klasy SP. 20 uczniów, 2 z Autyzmem					
Subwencja					
Waga	Wartość wagi	Liczba uczniów	Ogólny	Inegracyjny	Różnica
P6	3,6	0	0	0	0
A	1	20	121 118,81	121 118,81	
P5	2,9	0	-	-	
P4	1,4	0	-	-	
P7	9,5	2	115 062,87	115 062,87	
P8	0,8	2		9 689,51	
P49	0,025	20	3 027,97	3 027,97	
			239 209,66	248 899,16	9 689,51
Wydatki					
	Ogólny	Inegracyjny	Różnica		
Liczba godzin z ramówek	25	25			
Nauczyciel wspomagający (przykł.)	50	25			
Łączna liczba godzin	75	50			
Koszt 1h (średni)	4 143,01	4 143,01			
Koszt wynagrodzeń	310 726,05	207 150,70	-	103 575,35	

Wariant 2. Zmniejszenie liczby dzieci w klasie o 2 dziecko bez dysfunkcji. Przeniesienie na 20 miejsce ucznia z klasy 2e z orzeczeniem. Skutek finansowy: dodatkowa kwota subwencji na oddział w wysokości $14\,534,26 \times 7 \text{ lat} = 101\,739,82 \text{ zł.}$ (przy założeniu kwoty standardu A na poziomie z roku 2020) i mniej o 2 etaty wspomagającego ($207\,150,70 \text{ zł rocznie} \times 7 \text{ lat} = 1\,450\,054,90 \text{ zł.}$) – tabela poniżej.

A	5917,8938				
Di	1,023327039				
AxDi	6055,940739				
1. Oddział 2f klasy SP. 20 uczniów, 2 z Autyzmem					
Subwencja					
Waga	Wartość wagi	Liczba uczniów	Ogólny	Inegracyjny	Różnica
P6	3,6	0	0	0	0
A	1	20	121 118,81	121 118,81	
P5	2,9	0	-	-	
P4	1,4	0	-	-	
P7	9,5	3	172 594,31	172 594,31	
P8	0,8	3		14 534,26	
P49	0,025	20	3 027,97	3 027,97	
			296 741,10	311 275,35	14 534,26
Wydatki					
	Ogólny	Inegracyjny	Różnica		
Liczba godzin z ramówek	25	25			
Nauczyciel wspomagający (przykł.)	75	25			
Łączna liczba godzin	100	50			
Koszt 1h (średni)	4 143,01	4 143,01			
Koszt wynagrodzeń	414 301,40	207 150,70	-	207 150,70	

Razem: 216 840,21 rocznie i 1 551 794,72 zł. w perspektywie 7 lat (wariant 2).

2. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W NOWEJ WSI

Klasa 1b od 1 września 2020 powinna funkcjonować jako oddział integracyjny, jest to początek etapu edukacyjnego. Skutek finansowy: wyższa subwencja o $9\,689,51 \times 8 \text{ lat} = 77\,516,08 \text{ zł}$. I minus 1 etat nauczyciela wspomagającego $103\,575,35 \text{ zł} \times 8 \text{ lat} = 828\,602,80 \text{ zł}$.

A	5917,8938				
Di	1,023327039				
AxDi	6055,940739				
1. Oddział 1b klasy SP. 20 uczniów, 2 z Autyzmem					
Subwencja					
Waga	Wartość wagi	Liczba uczniów	Ogólny	Inegracyjny	Różnica
P6	3,6	0		0	0
A	1	20	121 118,81	121 118,81	
P5	2,9	0	-	-	
P4	1,4	0	-	-	
P7	9,5	2	115 062,87	115 062,87	
P8	0,8	2		9 689,51	
P49	0,025	20	3 027,97	3 027,97	
			239 209,66	248 899,16	9 689,51
Wydatki					
	Ogólny	Inegracyjny	Różnica		
Liczba godzin z ramówek	25	25			
Nauczyciel wspomagający (przykł.	50	25			
Łączna liczba godzin	75	50			
Koszt 1h (średni)	4 143,01	4 143,01			
Koszt wynagrodzeń	310 726,05	207 150,70	-	103 575,35	

3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCACYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE

Od 1.09.2020 klasa 8b powinna funkcjonować jako oddział integracyjny. Zmiana określenia oddziału nie ma wpływu na dzieci. Wymaga jedynie zmiany w statucie, zmiany w aneksie wrześniowym do arkusza organizacji i wykazania oddziału jako integracyjnego we wrześniowym SIO. Skutek finansowy: 14 534,26 zł.

1. Oddział 8a klasy SP. 20 uczniów, 2 z Autyzmem, 1 upoświe. Int. Lekka					
Subwencja					
Waga	Wartość wagi	Liczba uczniów	Ogólny	Inegracyjny	Różnica
P6	3,6	0	0	0	
A	1	16	96 895,05	96 895,05	
P5	2,9	0	-	-	
P4	1,4	1	8 285,05	8 285,05	
P7	9,5	2	115 062,87	115 062,87	
P8	0,8	3		14 534,26	
P49	0,025	16	2 422,38	2 422,38	
			222 665,35	237 199,61	14 534,26
Wydatki					
	Ogólny	Inegracyjny	Różnica		
Liczba godzin z ramówek	36	36			
Nauczyciel wspomagający (przykł.	25	25			
Łączna liczba godzin	61	61			
Koszt 1h (średni)	4 143,01	4 143,01			
Koszt wynagrodzeń	252 723,85	252 723,85	-		

Klasa 3a od września powinna funkcjonować jako oddział integracyjny, jednak poza formalnymi czynnościami należy dokonać redukcji oddziału o 1 dziecko, co może być trudne w przypadku już istniejącego oddziału. Skutek finansowy: 9 689,51 zł. x 6 lat = 58 137,06 zł.

A	5917,8938				
Di	1,023327039				
AxDi	6055,940739				
1. Oddział 3a klasy SP. 20 uczniów, 2 z Autyzmem.					
Subwencja					
Waga	Wartość wagi	Liczba uczniów	Ogólny	Inegracyjny	Różnica
P6	3,6	0	0	0	
A	1	16	96 895,05	96 895,05	
P5	2,9	0	-	-	
P4	1,4	0	-	-	
P7	9,5	2	115 062,87	115 062,87	
P8	0,8	2		9 689,51	
P49	0,025	16	2 422,38	2 422,38	
			214 380,30	224 069,81	9 689,51
Wydatki					
	Ogólny	Inegracyjny	Różnica		
Liczba godzin z ramówek	25	25			
Nauczyciel wspomagający (przykł.	25	25			
Łączna liczba godzin	50	50			
Koszt 1h (średni)	4 143,01	4 143,01			
Koszt wynagrodzeń	207 150,70	207 150,70	-		

Rekomendacje: Uruchomić oddziały integracyjne celem zwiększenia kwoty subwencji, łatwiejszego rozliczania art. 8 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. W przypadku SPM zastosować wariant 2.

Skutek finansowy:

354 329 zł rocznie

1 118 114 zł cały cykl kształcenia

VII. ODDZIAŁ MISTRZOSTWA SPORTOWEGO

Zgodnie z § 2 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 27.03.2017 r. w sprawie oddziałów i szkół *sportowych* oraz oddziałów i szkół mistrzostwa *sportowego* (Dz. U. poz. 671 ze zm.) – oddziały mistrzostwa *sportowego* mogą być tworzone m.in. w szkołach ponadpodstawowych, prowadzących kształcenie w formie dziennej, w których prowadzone są zajęcia *sportowe* obejmujące szkolenie *sportowe* w jednym lub kilku sportach, **w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły danego typu. Liczba uczniów w oddziale mistrzostwa sportowego jest uzależniona od możliwości zebrania uczniów o zbliżonym poziomie sportowym.**

Szkołą sportową i szkołą mistrzostwa sportowego jest szkoła, w której są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe w jednym lub kilku sportach, w co najmniej dwóch oddziałach sportowych, liczących co najmniej 15 uczniów w oddziale w pierwszym roku szkolenia, w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły danego typu, jest szkołą sportową.

Oddziały mistrzostwa sportowego oraz szkoły mistrzostwa sportowego realizują programy szkolenia we współpracy z polskimi związkami sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami prowadzącymi działalność statutową w zakresie kultury fizycznej lub uczelniami prowadzącymi studia wyższe na kierunku związanym z dziedziną nauk o kulturze fizycznej.

W oddziale *sportowym* nie można zorganizować szkolenia *sportowego* tylko dla części uczniów. Planując oddział sportowy należy zaplanować środki finansowe na:

- realizację programów szkoleniowych we współpracy z polskimi związkami *sportowymi*, klubami *sportowymi*, stowarzyszeniami lub uczelniami;
- udział uczniów we współzawodnictwie *sportowym*, uczestnictwie uczniów w zawodach krajowych i międzynarodowych;

- szkoleniach;
- korzystanie z opieki medycznej i zabiegów odnowy biologicznej, prowadzenia badań diagnostycznych.
- zwiększenie ilości godz. wych. fizycznego.
- Uczniom oddziałów sportowych, szkół sportowych, oddziałów mistrzostwa sportowego i szkół mistrzostwa sportowego uczącym się poza miejscem stałego zamieszkania zapewnia się w okresie pobierania nauki zakwaterowanie w internacie lub bursie oraz całodzienne wyżywienie w pełni pokrywające ubytki energetyczne powstałe podczas zajęć sportowych, a uczniom uczącym się w miejscu zamieszkania – jeden pełnowartościowy posiłek dziennie

Zadaniem organu prowadzącego szkołę jest zawarcie umowy z właściwym polskim związkiem *sportowym*, klubem *sportowym*, stowarzyszeniem lub uczelnią.

Zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie klas sportowych przewyższa kwotę otrzymywanej subwencji (dane z funkcjonujących obecnie szkół).

3. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCACYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W KOMOROWIE

Dyrektor ZSO zaplanował oddział 16 osobowy ze zwiększoną liczbą godzin wychowania fizycznego – 13 godz. tygodniowo. Uzyskanie subwencji w związku z prowadzeniem oddziału mistrzostwa *sportowego* (waga P29), uzależnione jest od spełnienia wymogów rozporządzenia. Statut szkoły nie przewiduje funkcjonowania oddziałów sportowych. Subwencja na oddział sportowy, z uwzględnieniem dodatkowej wagi P29 jest wyższa o 96 895 zł. w stosunku do subwencji na oddział ogólnokształcący.

Rekomendacje: Klasy sportowe, klasy mistrzostwa sportowego to pierwszy etap wyłapywania talentów, pożądane przez rodziców i dzieci, podnoszące sprawność sportową dzieci. Jednak funkcjonowanie oddziału mistrzostwa sportowego generuje dodatkowe koszty po stronie JST.

VIII. Działania optymalizujące wydatki w arkuszach organizacyjnych na rok szkolny 2020/21.

Dyrektorzy szkół w arkuszu organizacyjnym na rok 2020/21 zaplanowali podziały na grupy na Zaj. Językowych, informatyce i wychowaniu fizycznym, nawet w oddziałach poniżej 24 uczniów, co skutkuje wzrostem zadań dla organu prowadzącego. Ponad to w arkuszu

zaplanowano zajęcia dodatkowe ze środków organu prowadzącego. W sumie zaplanowano 384 godzin, tj. 21,3 etatu.

Nadwyżkę godzin wynikającą z podziału na grupy w zestawieniu z wymaganiami i liczebnością grup określonych w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639)* przedstawia tabela poniżej.

Tab.38 Liczba godzin ponad wymagania określone w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639)*.

Szkoła	Godz. z łączenia grup				Godz. JST		Razem
	j. angielski	j. drugi	informatyka	wych. fizyczne	zajęcia dodatkowe	oddział mistrzostwa sportowego/ SKS	
SP M	29	19	14	12	43	14	131
ZSP	12	6	9	24	68	0	119
ZSO - SP	42	10	7	8	64	0	123
ZSO - LO	9	4	0	16	31	3	47
Razem	92	39	30	60	206	17	384

Skutek finansowy:

$$11,44 \text{ etatu} \times 87\,003,29 = 995\,318 \text{ zł.}$$

Uwaga: Zmniejszenie liczby godzin spowoduje krótszy czas pracy szkoły, co przełoży się na niższy koszt zapewnienia opieki świetlicowej, ewentualnie zniweluje problem dwuzmianowości. Podkreślenia wymaga fakt, że $60+37 = 97$ godziny stanowią zajęcia z wychowania fizycznego, dzięki redukcji godzin (skutek dla nauczycieli, nie dla uczniów) będzie większa dostępność obiektów sportowych w gminie.

KOSZT ARKUSZA ORGANIZACJI PRZED I PO ZMIANIE W PROJEKTACH MAJOWYCH ORGANIZACJI PRACY SZKOŁY.

Przedstawione ceny arkuszy zawierają tylko koszt kadry pedagogicznej, z uwzględnieniem 6% podwyżek od września 2020 r. oraz skutek finansowy po wprowadzonych działaniach optymalizacyjnych.

ZSM Koszt arkusza podejście uproszczone na rok szkolny 2020/21

	wariant 1	wariant 2
Liczba godzin a arkuszu	1857	1772
Koszt 1 godziny	4 143,01	4 143,01
Koszt arkusza	7 693 569,57	7 341 413,72
	Różnica	352 155,85

ZSP Koszt arkusza podejście uproszczone na rok szkolny 2020/21

	wariant 1	wariant 2
Liczba godzin a arkuszu	1703	1606
Koszt 1 godziny	4 143,01	4 143,01
Koszt arkusza	7 055 546,03	6 653 674,06
	Różnica	401 871,97

ZSO
**Koszt arkusza podejście uproszczone na rok
szkolny 2020/21**

	wariant 1	wariant 2
Liczba godzin a arkusza	2195,63	1745,32
Koszt 1 godziny	4 143,01	4 143,01
Koszt arkusza	9 096 517,05	7 230 878,21
	Różnica	1 865 638,83

Najwięcej oszczędności poczyniono w ZSO.

IX. Standaryzacja zatrudnienia administracji i obsługi (AiO).

W opracowaniu zastosowano trzy parametry standaryzacji. Głównym wyznacznikiem ilości etatów administracji i obsługi jest liczba etatów pedagogicznych. Do pełnej analizy wykorzystano ponadto informacje dotyczące powierzchni systematycznie sprzątanym w obiektach szkolnych i terenów, zarządzanych przez szkoły. Dopiero na podstawie takiego zestawu danych opracowano zalecenia w zakresie liczby etatów administracji i obsługi.

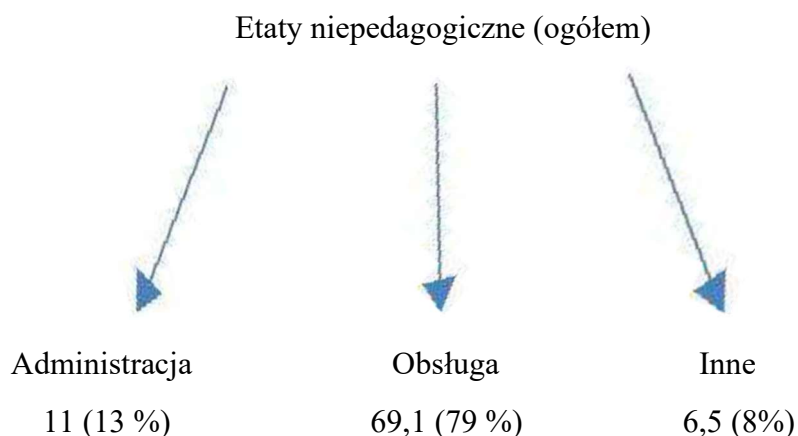
Tab. 39 Etaty administracji i obsługi w szkołach wg. stanowisk w projektach organizacji 2020/21r.

Stanowisko	SPM	ZSP	ZSO
sprzątaczką	13,00	3,00	13,75
pomoc nauczyciela	1,00	-	-
st. woźna	-	-	1,75
pielęgniarka	2,00	1,00	1,50
sekretarz szkoły	1,00	1,00	1,00
dozorca/dozorca weekendowy	4,00	1,00	0,6

Stanowisko	SPM	ZSP	ZSO
kierownik gospodarczy	1,00	1,00	1,00
samodzielny referent/starszy referent	1,00	1,00	2,00
konserwator	2,50	1,50	3,00
Specjalista ds. administracyjnych	1,00	-	-
Konserwator sprzętu	1,00	-	-
lekarz dentysta	1,50	-	0,50
inne stanowisko	-	-	1,50
starszy szatniarz/szatniarz	-	1,00	3,75
woźny	3,00	7,00	2,00
instruktor sportu	-	1,00	-
Razem	32,00	18,50	32,35

Tab. 40 Etaty administracji i obsługi w szkołach wg. szkół e projektach organizacji 2020/21r.

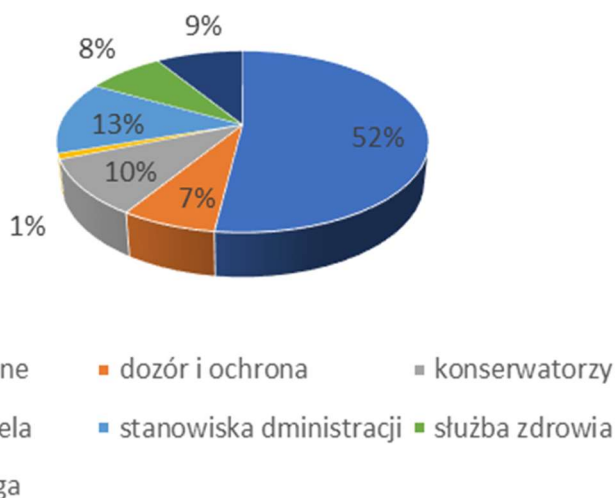
Jednostka	Etaty
Szkoła Podstawowa w Michałowicach	32,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny	18,50
Zespół Szkół Ogólnokształcących im Marii Dąbrowskiej	32,35
Razem	82,85

Najwięcej etatów wśród pracowników obsługi stanowią woźni, sprzątaczkі (79%).

Liczną grupę stanowią również dozorcы, pracownicy służby zdrowia (odpowiednio 7% i 8%) oraz pozostałe stanowiska administracji (13%).

Struktura zatrudnienia administracji i obsługi w szkołach Gminy Michałowice

Wskaźnik organizacji typowych etatów AiO w odniesieniu do nauczycieli jest jednym z parametrów standaryzacji zatrudnienia.

Tab. 42 Etaty administracji i obsługi w przeliczeniu na etaty pedagogiczne.

Szkoła	Etaty nauczycielskie	Sprzątanie	Dozór i ochrona	Konserwator	Pozostała obsługa	Pomoc nauczyciela	Stanowiska administracyjne	Etaty opieki zdrowotnej	Łącznie etaty AiO
SPM	107,06	0,15	0,04	0,03	0,00	0,01	0,04	0,03	32,00
ZSP	72,67	0,14	0,01	0,02	0,03	0,00	0,04	0,01	18,50
ZSO	108,78	0,16	0,01	0,03	0,05	0,00	0,04	0,02	32,35
RAZEM	288,51	0,15	0,02	0,03	0,03	0,00	0,04	0,02	0,29

Wskaźniki organizacji zatrudnienia pracowników administracji i obsługi w poszczególnych szkołach charakteryzują się dużym zróżnicowaniem. W Tab. 42 pokazano liczbę etatów administracji i obsługi przypadających na jeden etat nauczycielski. Średnio na 1 etat nauczycielski przypada ponad 1/4 etatu pracownika AiO. W ZSO jednak utworzono najwięcej stanowisk pozostałych: szatniarzy i z zakresu sportu, co spowodowane jest specyfiką bazy tej placówki – obsługa obiektów sportowych. Stanowiska te wyszczególniono w raporcie odrębnie z uwagi na sezonowość ich pracy i możliwość zastąpienia stanowiskami doraźnymi na umowę zlecenie. Poziom zatrudnienia tej grupy pracowników wydaje się być dość słabo powiązany z ich całorocznymi zadaniami. Stanowisko jednego konserwatora w SPM przypisane jest do nie istniejącego typu szkoły tj. gimnazjum. Należy rozważyć zasadność jego istnienia.

Zwraca uwagę wysoki poziom zatrudnienia pracowników dozoru i ochrony w ZSM - 4 razy wyższy niż w pozostałych placówkach. Brak tych stanowisk w innych szkołach potwierdza tezę o możliwości zastosowania innych, bardziej racjonalnych rozwiązań, np. ochrona świadczona przez firmę zewnętrzną.

Limity etatów pracowników administracji i obsługi powinny być uzależnione od:

- liczby etatów nauczycieli realizowanych na terenie samodzielnej szkoły,
- całkowitej powierzchni do sprzątania,
- całkowitej powierzchni działki.

Tabela 43 zawiera zestawienia limitów typowych etatów administracji i obsługi wyznaczonych na podstawie parametrów z rzeczywistymi liczbami etatów wynikającymi z arkuszy organizacyjnych. Stanowiska nietypowe, których nie można powiązać z liczbami etatów nauczycieli i wielkościami obiektów – w przypadku Gminy Michałowice są to etaty związane z kuchnią (intendent), pomoce nauczyciela – nie będą poddawane standaryzacji.

Tab. 43 Etaty administracji i obsługi w szkołach.

Szkoła	Etaty nauczycieli realizowane na terenie placówki	Typowe etaty AiO	Całkowita powierzchnia a do sprzątania	Całkowita powierzchnia działki	Limit typowych etatów AiO	Różnica (limit et. AiO - typowe etaty AiO)
SP M	107,06	31,00	4337,99	14976	23,46	-7,54
ZSP	79,07	18,50	4448,1	5750	18,53	0,03
ZSO	108,78	32,35	8103	22606	28,47	-3,88
RAZEM	294,91	81,85	16889	43332	70,47	-11,38

Zastosowanie proponowanych parametrów standaryzacji spowodowałoby, że dwie z trzech placówek (SPM i ZSO) straciłoby część typowych etatów administracji i obsługi. Z przeprowadzonej analizy wynika, że bilans zmian (suma różnic pomiędzy limitem typowych etatów AiO a liczbą typowych etatów AiO wynikających z aktualnych arkuszy organizacyjnych) wynosi 11 etatu.

Proponowane do redukcji stanowiska:

ZSM – 3,5 etatu opieki zdrowotnej, 4 etaty dozorczy;

ZSP – 1 etat opieki zdrowotnej;

ZSO - 2 etaty opieki zdrowotnej, 0,75 etatu szatniarza, 0,5 etatu samodzielny referent, 0,6 etatu dozorczy.

Proponowane rozwiązania kadrowe nie uwzględniają ochrony przedemerytalnej pracowników, czy specyficznej sytuacji szkoły. Dyrektor szkoły może zastosować inne kryteria redukcji etatów.

Tab. 44 Liczba m² na 1 etat sprzątania.

szkoła	etaty sprzątania	pow. do spra.	m 2/1 etat sprzątania
SPM	16	4338	271,13
ZSP	10	4448	444,80
ZSO	17,5	8103	463,03
Średnia	14,5	5629,67	392,98

W każdej ze szkół Gminy Michałowice zatrudnieni są również dozorca (5,6 etatu we wszystkich placówkach).

Rekomendowane rozwiązanie polegające na wynajęciu firmy ochroniarskiej po wcześniejszym przeglądzie i ewentualnie uzupełnieniu systemu monitoringu.

Można również rozważyć wariant zlecenia usług sprzątających na zewnątrz. Wyłonienie firmy sprzątającej musi nastąpić w drodze przetargu nieograniczonego. Najbardziej racjonalne wydaje się ogłoszenie jednego przetargu na usługi porządkowe dla wszystkich szkół prowadzonych przez Gminę.

Do wydatków związanych z wynagrodzeniem pracowników należy doliczyć koszty związane z zakupem środków czystości. Z danych z różnych samorządów wynika, że powierzenie usług sprzątających firmom zewnętrznym przynosi Gminie oszczędności w granicach 30 - 35 %. W wielu samorządach obecnie zatrudnieni pracownicy zakładają działalność gospodarczą i przystępują do przetargu.

Skutek finansowy:

$$4,88 \text{ etatów} \times 40\,000 = 195\,200 \text{ zł.}$$

IX.1. Stanowiska medyczne w szkołach.

Wśród stanowisk administracji i obsługi występują nietypowe etaty, tj. etaty lekarzy stomatologów i pielęgniarek (5 etatów), których roczny koszt zatrudnienia wynosi ok. 300 000 zł. łącznie z kosztami pracodawcy.

Tab. 45 Stanowiska medyczne w szkołach (dane CUW).

Placówka	Stanowisko	Etat
ZSO Komorów	stomatolog	0,5
	pomoc stomatologa	0,5
	pielęgniarka	1
	RAZEM	2 etaty
ZSP Nowa Wieś	pielęgniarka	1
	RAZEM	1 etat
SP Michałowice	stomatolog	0,5
	stomatolog	0,5
	pomoc stomatologa	1
	pielęgniarka	1
	RAZEM:	3 etaty

Tab. 46 Stanowiska medyczne w szkołach (Stanowiska w projektach organizacyjnych 2020/21).

Placówka	Stanowisko	Etat
ZSO Komorów	stomatolog	0,5
	pielęgniarka	1,5
	RAZEM	2 etaty
ZSP Nowa Wieś	pielęgniarka	1
	RAZEM	1 etat
SP Michałowice	stomatolog	1,5
	pielęgniarka	2
	RAZEM:	3,5 etatu

W SPM dyrektor zaplanował o 0,5 etatu więcej pracowników służby zdrowia w stosunku do danych CUW. Stosunek pracy z pielęgniarkami i lekarzami został zawarty na podstawie umowy o pracę. Zatrudnienie to wykracza poza standardową organizację pracy szkoły i wiąże się z zwiększonymi wydatkami w ramach planu finansowego szkoły. Zgodnie z art. 12 Ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r. organ prowadzący szkołę zapewnia uczniom możliwość korzystania z:

- 1) gabinetu profilaktyki zdrowotnej,
- 2) gabinetu dentystycznego

Organ prowadzący szkołę na podstawie umowy **nieodpłatnie udostępnia pielęgniarce** środowiska nauczania i wychowania albo higienistce szkolnej **gabinet profilaktyki**

zdrowotnej w szkole. Koszt finansowy, do którego jest zobligowany organ prowadzący to koszt utworzenia i funkcjonowania gabinetu.

W przypadku braku gabinetu dentystycznego w szkole, organ prowadzący szkołę zawiera porozumienie z podmiotem wykonującym działalność leczniczą udzielającym świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych, w którym określa się sposób organizacji udzielania świadczeń.

Zakres obowiązków pielęgniarki szkolnej	Rekomendacje
Wykonywanie testów przesiewowych, ich interpretacja, kierowanie postępowaniem poprzysiewowych i egzekwowanie jego wyników	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Kontakt z rodzicami, uzyskiwanie od nich informacji o zdrowiu uczniów, włączenie rodziców do wszelkich działań profilaktycznych i naprawczych	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Kontakty z wychowawcami, wymiana informacji, ustalenie zasad opieki zdrowotnej	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Powszechne badania lekarskie uczniów klas 0, III	W kompetencji lekarza rodzinnego w ramach NFZ.
Kontakty grupowa i indywidualne z uczniami poszczególnych klas w celu wstępnej identyfikacji osób z nowymi problemami zdrowotnymi	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Wychowanie zdrowotne dostosowane do poziomu (oddziaływanie na uczniów i rodziców)	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Identyfikacja nowych problemów zdrowotnych, szkolnych i społecznych	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Kwalifikacja do wychowania fizycznego	Obowiązek dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości i potrzeb ucznia jest obowiązkiem każdego nauczyciela.
Szczepienia ochronne	Zadanie w ramach NFZ -Świadczenia gwarantowane lekarza podstawowej opieki zdrowotnej obejmują: 7) szczepienia ochronne realizowane zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. <i>Podstawa prawna</i> <i>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 22 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.</i>
Kontrola stanu sanitarno-higienicznego i warunków bezpieczeństwa w szkole i przedszkolu	Dyrektor szkoły. <i>Podstawa prawna:</i> <i>Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.),</i> <i>Rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. nr 6 poz. 69 ze zm.),</i>

Zakres obowiązków pielęgniarki szkolnej	Rekomendacje
Kontrola organizacji i higieny żywienia w szkole i przedszkolu	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Kontrola higieny organizacji nauczania	Dyrektor szkoły <i>Rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. nr 6 poz. 69 ze zm.),</i>
Analiza absencji szkolnej i na zajęciach wf	Zadanie wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego
Akcje wychowawczo-zdrowotne	Zadanie nauczycieli
Analiza stanu zdrowia uczniów i warunków nauczania	Zadanie wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego

Zakres obowiązków lekarza stomatologa	Rekomendacje
Wykonywanie prac związanych z działalnością profilaktyczną i oświatowo-zdrowotną w zakresie stomatologii	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Prowadzenie instruktażu prawidłowego szczotkowania i płukania jamy ustnej środkami profilaktycznymi	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Wykonywanie zabiegów profilaktyczno-higienicznych w jamie ustnej pacjenta a) oczyszczanie zębów ze złogów nazębnych b) zabezpieczenie profilaktyczne bruzd lakiem szczelinowym c) fluoryzacja kontaktowa	Świadczenie gwarantowane w ramach Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
Przeprowadzanie okresowych badań kontrolnych	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>
Opieka stomatologiczna a) wypełnianie ubytków b) leczenie ortodontyczne zębów c) ekstrakcje zębów d) leczenie nadwrażliwości zębów e) impregnacja zębów mlecznych f) leczenie zmian na błonie śluzowej	Wykaz świadczeń gwarantowanych w <i>Ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.</i>

Rekomendacje:

Jak wynika z przytoczonych wyżej przepisów prawa wszystkie zadania będące przedmiotem umowy o pracę z pielęgniarką lub lekarzem stomatologiem są świadczone przez NFZ lub do ich realizacji zobowiązani są dyrektor i nauczyciele zatrudnieni w szkole.

W myśl art. 24. *Ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami z dnia 12 kwietnia 2019 r.* opieka zdrowotna nad uczniami jest finansowana ze środków ujętych w planie finansowym Narodowego Funduszu Zdrowia a zasady, sposób i warunki finansowania świadczeń opieki

zdrowotnej nad uczniami określają przepisy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zatem wydatek ten po stronie organu prowadzącego jest niezasadny.

Skutek społeczny likwidacji etatów pielęgniarek szacuje się na niskim poziomie - zawód ten znajduje się wśród zawodów deficytowych (dane: Barometr zawodów 2020).

Skutek finansowy:

321 000 zł.

X. Rekomendacje zmian poprawiających sytuację finansową w obszarze oświaty.

Celem dokumentu było przedstawienie niezależnej, eksperckiej odpowiedzi na pytanie, jakie zmiany są niezbędne, by zrationalizować finansowanie placówek oświatowych i tym samym obniżyć zaangażowanie własne organu prowadzącego. Rekomendowane zmiany są zgodne z obowiązującym stanem prawnym.

Tab. 47 Rekomendowane rozwiązania.

L.p.	Rekomendacje	Skutek finansowy:	Uwagi
1.	Zajęcia z języków obcych, wychowania fizycznego realizować w grupach o maksymalnej liczebności, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z dnia 4 kwietnia 2019 r. poz. 639).	922 235 zł	Sposób realizacji wymaga kontroli i weryfikacji w maju i sierpniu każdego roku.
2.	Zajęcia ze środków organu prowadzącego optymalizując przydział zgodnie z rozporządzeniem MEN o ramowych planach nauczania.	1 218 046 zł	Przydzielać zadania, z uwzględnieniem corocznej diagnozy potrzeb uczniów (narzędzie do diagnozy - ankieta on-line na stronie gminy).
3.	Likwidacja stanowisk kierowników świetlic (16 godz. x 3 = 48 godz.	182 556 zł	
4.	Organizacja oddziałów integracyjnych.	354 329 zł rocznie	Skutek finansowy za cały cykl kształcenia oddziału. Każdorazowo przeprowadzić kalkulację opłacalności utworzenia oddziału,

L.p.	Rekomendacje	Skutek finansowy:	Uwagi
		1 118 114 zł cały cykl kształcenia	opłacalność uzależniona od rodzaju dysfunkcji ucznia.
6.	Ograniczenie liczby oddziałów poprzez dokonanie relokacji uczniów klas, tak by zwiększyć liczbę uczniów w oddziałach do maksymalnie 24. W ten sposób liczba oddziałów ulegnie redukcji. Zmiana liczby uczniów w klasach zgodnie z rekomendacją przedstawioną w tabeli 29-34 eliminuje konieczność podziału na grupy na zajęciach: z języków obcych, informatyki i wychowania fizycznego. W wyniku wprowadzenia rekomendowanych zmian możliwe jest ograniczenie etatów nauczycielskich.	598 583 zł	Brak informacji dotyczących merytorycznego uzasadnienia dla takich ilości oddziałów poszczególnych klas oraz ich liczebności. Problemem będzie podział aktualnie istniejących zespołów klasowych. Dlatego po-działu należy dokonać od klas 1 lub 4, ewentualnie od klas 7 przy jednoczesnym uruchomieniu klas, np. językowych lub z inną ofertą edukacyjną.
7.	Naukę informatyki w szkołach podstawowych prowadzić w grupach 24 osobowych (warunek: 24 stanowiskowe pracownie).	147 906 zł	
9.	Redukcja ilości zaplanowanych w projekcie arkusza godzin świetlicowych adekwatnych do faktycznych potrzeb szkoły.	687 326 zł	W każdym roku szkolnym ilość godzin należy dostosować do potrzeb szkoły, zgodnie z deklaracjami rodziców, następnie te potrzeby weryfikować podczas kontroli organu prowadzącego.
10.	Dostosować stan zatrudnienia nauczycieli wspomagających i pomocy nauczyciel do potrzeb szkół i rozporządzenia MEN o pomocy psychologiczno-pedagogicznej (-0,5 etatu psychologa).	43 501 zł	
11.	Zredukować etaty administracji i obsługi w szkołach (Tab. 44).	195 200 zł	
12	Zorganizować opiekę zdrowotną nad uczniami zgodnie z Ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami.	321 000 zł	
	RAZEM	4 670 682 zł rocznie	

Eksperci zwracają uwagę, że wpływanie na liczbę uczniów w oddziale jest zabiegiem bardzo skutecznym. Aby móc efektywnie zarządzać oświatą w aspekcie finansowym, organ prowadzący **powinien wystosować swoje oczekiwania do dyrektorów szkół dotyczące kształtowania liczby uczniów w oddziałach**. Optymalna liczba uczniów to 24 w oddziale. Zalecenia powinny być restrykcyjnie przestrzegane, w szczególności przy tworzeniu klas pierwszych. Należy również motywować dyrektorów uwzględniając §6 pkt.6 rozporządzenia placowego z dnia 31.01.2005 ze zm. wyższym wskaźnikiem dodatku motywacyjnego dla dyrektora, który realizuje w szkole zadania edukacyjne wynikające z przyjętych przez organ prowadzący priorytetów w realizowanej lokalnej polityce oświatowej.

Przy planowaniu wielkości oddziałów należy wziąć pod uwagę liczebność roczników (przyszłych uczniów w danych latach) i liczbę uczniów w wyznaczonych przez radę obwodach. Tak ukształtowane oddziały w klasach I pozwolą na generowanie oszczędności w całym cyklu nauczania przez wszystkie klasy szkoły podstawowej.

Wszystkie propozycje rozwiązań są rozwiązaniami, przykładowymi mającymi jednak pełne uzasadnienie ekonomiczne, administracyjne i prawne. Ostateczna decyzja przyjęcia wszystkich lub części przedstawionych propozycji należy do organu prowadzącego. Wprowadzenie rekomendowanych rozwiązań z pewnością przyniesie gminie wymierne efekty oszczędnościowe, nie powodując obniżenia poziomu dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńczego placówek oświatowych Gminy Michałowice. Zaoszczędzone środki finansowe gmina mogła będzie przeznaczyć na realizację innych zadań.

Skutek społeczny dokonywanych zmian w strukturze zatrudnienia polegający na redukcji etatów nauczycieli, informatyki, wychowania fizycznego jest niewielki, chociażby na fakt iż te zawody są zawodami deficytowymi na rynku pracy.

Podsumowując należy zauważyć, iż powyższe decyzje przyczynią się do poprawy kondycji finansowej samorządu w następnych latach. Oszczędności wygenerowane z reorganizacji pracy szkół pozwolą Gminie Michałowice na realizację inwestycji w innych obszarach oraz na pozyskiwanie dofinansowania ze środków europejskich.